

*Linda M. Allertsen, Trygve Kalve og
Vebjørn Aalandlid*

Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet 2005

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the various research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, november 2007
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-537-7275-2 Trykt versjon
ISBN 978-82-537-7276-9 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe
03.03.10

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Sammendrag

Linda M. Allertsen, Trygve Kalve og Vebjørn Aalandslid

Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet 2005

Rapporter 2007/41 • Statistisk sentralbyrå 2007

Arbeidet med rapporten er utført av Statistisk sentralbyrå på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet.

Rapporten omhandler analyse over hvem som er enslige mindreårige asylsøkere i Norge, og de enslige mindreåriges representasjon i barnevernstatistikken/bruk av barnevernstjenester. Barnevernstatistikken omfatter alle barn i barnvernet, der oppgavegiver er landets kommuner og bydeler i Oslo, Trondheim og Bergen.

I rapporten redegjøres det for framgangsmåten for å finne de enslige mindreårige asylsøkerne i Norge. Ved utgangen av 2005 var det 2 094 enslige mindreårige asylsøkere i alderen 0-22 år bosatt i Norge. 657 av disse hadde barnevernstiltak, 31 prosent. For alle barn og unge i alderen 0-22 år var det 2,9 prosent som mottok tiltak fra barnevernet i 2005.

Ved å skille de enslige mindreårige asylsøkerne i to grupper, de under og de over 15 år, ser vi at 91 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i Norge befinner seg i sistnevnte kategori. Kun 9 prosent, 189 bosatte enslige mindreårige asylsøkere, var under 15 år. 77 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i Norge er 18 år eller eldre.

Nær 70 prosent av alle barn med barnevernstiltak i løpet av 2005 tilhørte aldersgruppen 0-14 år, mens bare 13 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med tiltak var under 15 år. Tilsvarende finner vi at 90 prosent av alle barnevernsklienter i Norge var under 18 år, mens tilsvarende for enslige mindreårige asylsøkere var 40 prosent. Det vil si at 60 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak er over 18 år og ettervernsklienter.

Vi finner fylkesvise forskjeller i bruk av barnevernstiltak for de enslige mindreårige asylsøkerne. Mens 76 prosent av enslige mindreårige asylsøkere i Troms fylke mottok barnevernstiltak i løpet av 2005, gjaldt dette for 3 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i Aust-Agder. Dette er ytterpunktene, med et landsgjennomsnitt på 31 prosent. Oslo har flest bosatte enslige mindreårige asylsøkere, både i antall og andel per 10 000 i alderen 0-22 år, og her mottok 24 prosent barnevernstiltak.

Økonomisk stønad er det tiltaket som oftest blir benyttet for enslige mindreårige asylsøkere, 74 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak hadde økonomisk stønad. Fritidstilbud og støttekontakt er også tiltak som ofte brukes til de enslige mindreårige asylsøkerne. Av barna i rette alder for SFO, 6-12 år, er det 23 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne som har dette tiltaket, mot 29 prosent av alle barn med barnevernstiltak. Besøkshjem/avlastingstiltak blir sjeldnere tatt i bruk for enslige mindreårige asylsøkere enn for alle barn med barnevernstiltak. 5 prosent av enslige mindreårige asylsøkere med tiltak hadde besøkshjem eller avlastingstiltak, mot 28 prosent av hele gruppen barnevernsklienter.

Plasseringstiltaket bolig, inkludert hybel og bokollektiv, er det plasseringstiltaket som oftest blir tatt i bruk for enslige mindreårige asylsøkere. 46 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne som var plassert av barnevernet bodde i bolig ved utgangen av 2005. 41 prosent i fosterhjem, og 19 prosent i institusjon. For alle barn med plasseringstiltak var 7 prosent plassert i bolig, 74 prosent i fosterhjem og 19 prosent var plassert i institusjon ved utgangen av 2005.

Det er store forskjeller i bruk av plasseringstiltak for de yngste og de eldste enslige mindreårige asylsøkerne. Fosterhjem var mest vanlig for de yngste, mens bolig dominerte for de eldste, da spesielt for de i alderen 18-22 år. 74 prosent av enslige mindreårige asylsøkere med plasseringstiltak i alderen 0-14 år bodde i fosterhjem ved utgangen av 2005.

Vebjørn Aalandslid har utført arbeidet med å finne de enslige mindreårige asylsøkerne i Norge, ved å framskaffe en oversikt over personer som har blitt bosatt i Norge som enslige mindreårige asylsøkere, og få denne gruppen koblet til befolkningsstatistikksystemet Besys via fødselsnummer. Aalandslid har skrevet, og laget tabeller, til del II av rapporten: Enslige mindreårige asylsøkere i Norge.

Knut Strøm har tilrettelagt analysefilen ved å koble filen over enslige mindreårige asylsøkere med barnevernsfilene.

Linda M. Allertsen og Trygve Kalve har gjennomført analysen og skrevet del I av rapporten: Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet.

Marit Berger Gundersen, Liv G. Hansen og Marit Vågdal har vært behjelpelige med å lage figurene til rapporten.

Prosjektstøtte: Barne- og likestillingsdepartementet.

Innhold

1. Innledning.....	8
1.1. Bakgrunn og formål	8
1.2. Barn med innvandrerbakgrunn i Norge.....	8
1.3. Framgangsmåte og avgrensinger.....	9
1.4. Analysen gir minimumstall.....	9
1.5. Analysen	10
1.6. Viktige begreper.....	10
1.7. Barnevernstjenestens ansvar ovenfor enslige mindreårige asylsøkere	10
2. Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet	13
2.1. En liten gruppe med en særstilling i barnevernet	13
3. Hvor kommer de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak fra, og hvorfor?..	16
3.1. Hvor kommer de fra?	16
4. Hvor bor de i Norge, og er det forskjeller i bruk av tiltak?	18
4.1. En av fire bor i Oslo	18
4.2. Regionale og fylkesvise forskjeller i bruk av tiltak?	19
5. Hvilke barnevernstiltak mottar enslige mindreårige asylsøkere?.....	23
5.1. Andel enslige mindreårige asylsøkere med ulike tiltakstyper	23
6. Hvilke plasseringstiltak brukes?	26
6.1. Helhetsbildet, enslige mindreårige asylsøkere og alle barn med barnevernstiltak	27
6.2. Enslige mindreårige asylsøkere og plasseringer, etter alder	27
6.3. Hvilke type plasseringstiltak er mest vanlig for enslige mindreårige asylsøkere?	28
7. Enslige mindreårige asylsøkere i befolkningsstatistikksystemet	31
7.1. Hvem er enslige mindreårige?	31
7.2. Avgrensing av populasjonen.....	32
7.3. Om kildene vi bruker	32
8.7. 2/3 av dem som har søkt asyl som enslig mindreårige er registrert som bosatte i Norge	33
8. Hva kan befolkningsstatistikken fortelle om de som har blitt bosatt som enslige mindreårige asylsøkere?	36
8.1. Unge EMA - 1000 bosatte var 15 år eller yngre på søknadstidspunktet	36
8.2. Bosatte enslige mindreårige asylsøkere, hvor kommer de fra?	37
8.3. Hvor i Norge ble de enslige mindreårige bosatt og hvor bor de i dag?	38
Referanser.....	39
Vedlegg: Vedleggstabeller	41

Figurregister

2. Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet

- 2.1. Enslige mindreårige asylsøkere med 2.2. Barn med barnevernstiltak, etter alder. 2005. barnevernstiltak, etter alder. 2005. N = 657 N = 39 223 14

3. Hvor kommer de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak fra, og hvorfor?

- 3.1. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt i Norge, etter verdensregion. Prosent. 2005..... 16
3.2. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter verdensregion. Prosent. 2005..... 17

4. Hvor bor de i Norge, og er det forskjeller i bruk av tiltak?

- 4.1. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt 4.2. Enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 barn 0-22 år., etter region og fylke. 2005. N = 2 094 etter region og fylke. 2005..... 19
4.3. Andel enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året, etter region og fylke. Prosent. 2005 20
4.4. Andel enslige mindreårige asylsøkere, *og alle barn*, med barnevernstiltak i løpet av året, etter region og fylke. Prosent. 2005..... 21

5. Hvilke barnevernstiltak mottar enslige mindreårige asylsøkere?

- 5.1. Barn totalt og enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året. Prosentandel med type tiltak. 2005..... 23

6. Hvilke plasseringstiltak brukes?

- 6.1. Enslige mindreårige asylsøkere og barn med plasseringstiltak per 31.12. Prosentvis fordeling etter type plassering. 2005 27
6.2. Andel av alle enslige mindreårige asylsøkere innen hver aldersgruppe som har plasseringstiltak fra barnevernet per 31. desember, etter type tiltak. Prosent. 2005..... 27

7. Enslige mindreårige asylsøkere i befolkningsstatistikksystemet

- 7.1 Avgrensning av populasjonen. Enslig mindreårige asylsøkere i Norge. 31
7.2. Asylsøknader og EMA-søknader 1990-2005 33
7.3. EMA-søknader etter asylvedtak 1990-2005. Prosent..... 34

8. Hva kan befolkningsstatistikken fortelle om de som har blitt bosatt som enslige mindreårige asylsøkere?

- 8.1. Netto tilflytting av bosatte EMA i perioden 1996-2005. Absolutte tall 38

Tabellregister

2. Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet

2.1. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak bosatt i Norge, etter alder og kjønn. Absolutte tall og prosentandel. 2005	13

6. Hvilke plasseringstiltak brukes?

6.1. Enslige mindreårige asylsøkere med plasseringstiltak fra barnevernet, etter alder og type tiltak. Per 31. desember 2005. Absolutte tall og prosent.....	28
6.2. Enslige mindreårige asylsøkere og alle barn i fosterhjem, etter type tiltak. Per 31.12.2005. Absolutte tall og prosent	29

7. Enslige mindreårige asylsøkere i befolkningsstatistikksystemet

7.1. EMA-søknader 1990-2006 i DUF innregisteret i Det sentrale folkeregisteret ¹	33
7.2. EMA-søknader etter asylvedtak 1990-2006	33
7.3. EMA-søknader etter asylvedtak 1990-2005. Personer som er registrert i Det sentrale folkeregisteret (DSF)	34
7.4. EMA-søknader etter asylvedtak 1996-2005. Personer som har fått fødselsnummer og som kommunen har mottatt EMA-tilskudd for	35

8. Hva kan befolkningsstatistikken fortelle om de som har blitt bosatt som enslige mindreårige asylsøkere?

8.1. Bosatte EMA etter innvandringsår og kjønn. 1996-2005 ¹	36
8.2. Bosatte EMA etter innvandringsår og alder. 1996-2005 ¹	36
8.3. Bosatte EMA etter innvandringsår og registreringsstatus 01.01. 2006	37
8.4. Bosatte EMA etter innvandringsår og landbakgrunn. 1996-2005 registrert bosatt i Norge 1.1.2006	37
8.5. Bosatte EMA utvandret i perioden 1996-2005.....	38
8.6. Folkemengde i alt, innvandrerbefolkningen, flyktninger og bosatte EMA ¹ etter fylke. Prosent. 1. januar 2006 Bosatte EMA i perioden 1996-2005	38

Vedlegg

A1. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt i Norge i 2005, etter alder og kjønn. 2005.....	41
A2. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, etter alder og kjønn. Absolutte tall og prosentandel. 2005	41
A3. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt i Norge i 2005, og enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, etter region og fylke. Absolutte tall og per 10 000 barn. 2005	41
A4. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året. 2005.....	42
A5. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året, etter alder. Absolutte tall og prosentvis andel med tiltak etter alder. 2005	42
A6. Årsverk i barnevernstjenesten per 31. desember, etter region og fylke. Absolutte tall og per 1 000 barn 0-22 år. 2005	43

1. Innledning

1.1. Bakgrunn og formål

I planleggingen av arbeidet med rapporten 'Innvandrerbarn i barnevernet 2004' (Allertsen og Kalve 2006) ble det fra det daværende Barne- og familiedepartementet fremmet ønske om å se nærmere på omfanget av enslige mindreårige asylsøkere, også kalt EMA, i barnevernet. For at denne gruppen skal kunne analyseres nærmere må den først defineres, dokumenteres og gjøres tilgjengelig i SSBs befolkningsstatistikksystem (Besys).

Prosjektets formål og metode er dermed todelt:

a) Enslige mindreårige asylsøkere i Norge.

Vi vil gi en oversikt over hvor mange personer som bor i Norge i dag som har bakgrunn som enslig mindreårige asylsøkere. Vi vil framskaffe en oversikt over personer som har blitt *bosatt* i Norge som enslige mindreårige asylsøkere, og få denne gruppen koblet til befolkningsstatistikksystemet Besys via fødselsnummer.

De enslige mindreårige asylsøkerne med fullstendig fødselsnummer vil vi koble opp mot barnevernstatistikken for 2005.

b) Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet.

Vi ønsker å se på de enslige mindreårige asylsøkernes bruk av barnevernstjenester. Skiller de seg ut fra den totale gruppen barn i barnevernet? Her ønsker vi å gi svar på hvor ofte enslige mindreårige asylsøkere mottar barnevernstiltak sammenliknet med den totale gruppen mottakere av barnevernstiltak.

Hvilke type barnevernstiltak mottar de enslige mindreårige asylsøkerne, og skiller dette seg ut fra bruk av barnevernstiltak for gruppen barn i barnevernet som helhet? Er det noen plasseringstiltak som er mer vanlig for enslige mindreårige asylsøkere? Finner vi forskjeller eller likheter i bruk av barnevernstiltak for enslige mindreårige asylsøkere mellom fylker i Norge?

Grunnlag for analysen er SSBs barnevernstatistikk, der oppgavegiver er alle kommuner i Norge.

Tidligere analyser (Allertsen og Kalve 2006, Kalve 1997) har vist at førstegenerasjonsinnvandrerbarn og barn med flyktningbakgrunn langt oftere var i kontakt med barnevernet enn barn flest, og at flyktninger mottok hjelp fra barnevernet tre ganger så ofte som andre barn i Norge. Det er rimelig å anta at nettopp enslige mindreårige asylsøkere, som utgjør en spesielt sårbar gruppe av barn med flyktningbakgrunn, bidrar til de høye klientratene. Prosjektet vil bidra til å kunne bekrefte eller avkrefte denne antakelsen.

Hovedfokus i denne analysen vil være de enslige mindreårige asylsøkernes plass i barnevernstjenesten. Denne delen av analysen kommer derfor først, som del I av rapporten. Del II vil inneholde framgangsmåte for å finne ut hvem som er de enslige mindreårige asylsøkere i Norge.

Prosjektet er finansiert av Barne- og likestillingsdepartementet.

1.2. Barn med innvandrerbakgrunn i Norge.

Rapporten *Innvandrerbarn i barnevernet 2004* (Allertsen og Kalve 2006) viste at av alle barn og unge 0-22 år i Norge ved inngangen av 2005 hadde 8 prosent innvandrerbakgrunn. De to gruppene barn med innvandrerbakgrunn, *førstegenerasjonsinnvandrere* og *barn født i Norge av to utenlandsfødte foreldre*, var nesten like store. Sistnevnte gruppe, også kalt etterkommere, besto av 57 472 barn, mens det var 55 395 førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn. De enslige mindreårige asylsøkerne i Norge vil også kunne defineres som førstegenerasjonsinnvandrere.

Ved utgangen av 2005 var det 2 094 enslige mindreårige asylsøkere i alderen 0-22 år bosatt i Norge. Dersom vi tar høyde for at gruppen førstegenerasjonsinnvandrere ikke har endret seg vesentlig på ett år, vil de enslige mindreårige asylsøkerne utgjøre 3,8 prosent av førstegenerasjonsinnvandrerne. Det er med andre ord en liten gruppe vi skal se på i dette analyseprosjektet. Av det totale antallet innvandrere 0-22 år i Norge ved inngangen av 2005, utgjør de enslige mindreårige asylsøkerne 1,9 prosent. For å se det i et

enda større perspektiv; av alle barn i Norge ved inngangen av 2005 utgjør EMA 0,2 prosent.

Analysen *Innvandrerbarn i barnevernet 2004* delte inn barnevernsklinter i tre grupper; barn uten innvandrerbakgrunn, førstegenerasjonsinnvandrere og barn født i Norge av to utenlandsfødte foreldre, også kalt etterkommere. Totalt var det 31 731 barn 0-22 år uten innvandrerbakgrunn som hadde barnevernstiltak i 2004, dette gir en prosentandel på 2,5 av alle barn uten innvandrerbakgrunn i Norge.

For førstegenerasjonsinnvandrerne fant vi en høyere andel med barnevernstiltak, 5,8 prosent. Det var i alt 55 395 førstegenerasjonsinnvandrere ved inngangen av 2005, der 3 200 hadde barnevernstiltak i løpet av 2004. For etterkommerne, som kan ha foreldre som kom til Norge som enslige mindreårige asylsøkere, var det 2 225 barn med tiltak, av totalt 57 472. Dette tilsier at 3,8 prosent av etterkommerne hadde barnevernstiltak ved utgangen av 2004.

De enslige mindreårige asylsøkerne er som vi har sett en liten gruppe av barn og unge i Norge, og i innvandrerbefolkningen. Som barnevernsklinter er de også en gruppe i særstilling. Av totalt 2 094 enslige mindreårige asylsøkere i Norge hadde 657 barnevernstiltak i løpet av 2005, det vil si 31 prosent. Dette ser vi nærmere på i kapittel 2.1.

1.3. Framgangsmåte og avgrensinger

Analysen av enslige mindreårige asylsøkere i barnevernsstatistikken baserer seg på en kobling av tre årgangfiler av SSBs barnevernsstatistikk, for årene 2003, 2004 og 2005, mot Utlendingsdirektoratet (UDI) sitt nåværende register. Datasystem for utlendingsforvaltning, også kalt DUF, gir en oversikt over alle personer som har søkt asyl som enslig mindreårig asylsøker og som har blitt bosatt i en norsk kommune. I analysen blir DUF-registeret bare brukt til å skille ut hvem som har status som enslige mindreårige asylsøkere i de tre årgangene av SSBs barnevernsstatistikk. En kobling mot SSBs befolkningsstatistikksystem, Besys, gjør det i tillegg mulig å få svar på om de enslige mindreårige asylsøkerne fortsatt var bosatt i Norge i 2005. En forutsetning for å finne igjen enslige mindreårige i barnevernsstatistikken er altså korrekt fødselsnummer.

For å finne hvem som er enslige mindreårige asylsøkere bosatt i Norge har SSB laget tre inndelinger. Første gruppe er personer som har søkt asyl i Norge som enslige mindreårige asylsøkere, mens gruppe to er personer som har søkt asyl som enslige mindreårige og som har blitt bosatt i en norsk kommune.

Fra og med 1996 har det blitt registrert der kommunen har mottatt tilskudd til enslige mindreårige asylsøkere bosatt i kommunen. Gruppe tre begrenses dermed til

enslige mindreårige asylsøkere som kommunene har mottatt *enslig mindreårig tilskudd* for. Vi vil i rapporten bruke denne definisjonen for å fastslå om en person er enslig mindreårig asylsøker eller ikke.

For tidligere årganger vet vi kun om en person har søkt opphold som enslig mindreårig asylsøker, men ikke om de er bosatt som enslige mindreårige asylsøkere dersom de har fått opphold. Analysen avgrenses dermed til å kun se på enslige mindreårige asylsøkere som ble bosatt i en kommune fra og med 1996. Dersom noen enslige mindreårige asylsøkere kom til Norge og ble bosatt før 1996, og fortsatt var under 23 år i 2005, vil disse ikke kunne fanges opp.

Fra og med 1996 til og med 2005 var det 2 348 personer som hadde fått fødselsnummer og som kommunene mottok EMA-tilskudd for. De fleste enslige mindreårige var ved utgangen av 2005 fortsatt bosatt i Norge, nær 7 prosent var registrert utvandret.

Per 1.1.06 var det registrert 2 182 enslige mindreårige asylsøkere med gyldig fødselsnummer bosatt i Norge. Totalt 2 094 av disse var i alderen 0-22 år ved utgangen av 2005. Barnevernet kan etter barnevernloven hjelpe barn og unge fram til de er 23 år. 88 av de bosatte enslige mindreårige asylsøkerne var altså fylt 23 år før 2005, og er utenfor vår analyse.

Analysen vil kun ta for seg enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet fra 2005. For 2003 og 2004 vil vi kun si noe om antallet enslige mindreårige asylsøkere, og med det kunne se om det har vært en endring.

1.4. Analysen gir minimumstall

I barnevernsstatistikken finnes det to sett hovedtall; a) tall for barn med tiltak i løpet av året, og b) tall for barn med tiltak per 31. desember i statistikkåret. I kategori a) kan ett og samme barn ha hatt flere tiltak og kan ha flyttet mellom flere plasseringstiltak i løpet av året, og kan dermed være registrert flere ganger. I kategori b) er det kun de tiltak barnet har ved utgangen av året som regnes med, og barnet kan kun være registrert med ett plasseringstiltak.

Hovedanalysen vil dreie seg om de 657 enslige mindreårige asylsøkerne som mottok barnevernstiltak i løpet av 2005. Trolig er det noen flere da det finnes barn med ufullstendig fødselsnummer i barnevernsstatistikken for 2005. Av i alt 39 223 barn som mottok barnevernstiltak i løpet av året i 2005, mangler vi fullstendig fødselsnummer på 230 barn, det vil si for 0,6 prosent av barnevernsklientene. De 657 enslige mindreårige asylsøkerne som ble funnet med barnevernstiltak i 2005 er med andre ord et minimumstall. Gitt at alle barnevernsklinter uten fullstendig fødselsnummer hadde hatt status som enslig mindreårig

asylsøker, ville det maksimale antall enslige mindreårige asylsøkere med tiltak steget til 887¹.

I kapittel 6 har vi fokus på enslige mindreårige asylsøkere med plasseringstiltak på telledatoen 31. desember 2005. Her er antall personer med ufullstendig personnummer mindre. I alt var det 29 871 barn som mottok tiltak fra barnevernet ved utgangen av 2005. Av disse var kun 137 barn registrert med ufullstendig fødselsnummer, det vil si at vi her mangler gyldig fødselsnummer for 0,5 prosent av klientene. Totalt 547 enslige mindreårige asylsøkere var registrert med barnevernstiltak ved utgangen av 2005, og dette er altså et minimumstall.

1.5. Analysen

I analysen vil vi blant annet se på hvor de enslige mindreårige asylsøkerne kommer fra, hvor de bor i Norge, og ikke minst bruk av plasseringstiltak og andre tiltak, - gjerne i sammenheng med aldersinndelinger. Når et barn fyller 18 år, så kan det etter eget ønske fortsette med hjelp og tiltak fra barnevernet. Da er barnet å regne som en ettervernsklient.

Når det gjelder enslige mindreårige asylsøker har vi en annen aldersinndeling som vi har valgt å spesifisere i deler av analysen. Det er planlagt at barnevernet fra og med siste halvdel av 2007 skal overta ansvaret for de nyankomne enslige mindreårige asylsøkerne under 15 år (se kapittel 1.7). Derfor har vi, spesielt når det gjelder bruk av plasseringstiltak, sett på de under og over 15 år.

I del II av analysen vil vi beskrive hvordan vi har kommet fram til hvem som er enslige mindreårige asylsøkere i Norge.

1.6. Viktige begreper

Enslige mindreårige asylsøkere (EMA)

I Norge er enslige mindreårige fellesbetegnelsen på alle barn og unge under 18 år som kommer til landet uten foreldre eller andre voksne med forelderansvar i Norge. Dette inkluderer også de som kommer til landet i følge med andre voksne som for eksempel eldre søsken, tante, onkel, med videre. Felles er også at de enten er asylsøkere, har fått innvilget flyktningstatus, har fått negativt vedtak (men ikke er uttransportert fra Norge), eller er innvilget oppholdstillatelse på humanitært grunnlag².

Analysen omhandler barn og unge til og med 22 år som er bosatt i Norge som enslige mindreårige asylsøkere.

¹ Mange av disse vil trolig være barn med innvandrerbakgrunn, men ikke nødvendigvis barn med status som enslige mindreårige asylsøkere, da utplassering av enslige mindreårige asylsøkere til en kommune krever at vedkommende har fått fødselsnummer.

² Arbeids- og inkluderingsdepartementet: Høring: forslag fra arbeidsgruppe for enslige mindreårige asylsøkere. 2003

Hjelpetiltak/omsorgstiltak

Hjelpetiltak viser til barnevernloven § 4-4. Tidligere kalt forebyggende tiltak. Omsorgstiltak er tiltak etter § 4-12. Omsorgsovertakelser fattes alltid av fylkesnemndene for sosiale saker. Barn kan i dag plasseres utenfor hjemmet uten at nemnda overtar ansvaret, da som hjelpetiltak etter § 4-4-5.ledd, § 4-6, § 4-24, §4-25 eller § 4-26. De tre sistnevnte viser til plasseringer av barn med atferdsproblemer.

Ettervernsklienter

Barnevernet kan etter barnevernloven hjelpe barn og unge fram til de er 23 år. Etter fylte 18 år er alle tiltak fra barnevernet frivillige hjelpetiltak, etter §4-4. Unge over 18 år med barnevernstiltak kalles for ettervernsklienter.

1.7. Barnevernstjenestens ansvar ovenfor enslige mindreårige asylsøkere

Den første tiden i Norge er opphold i mottak tilbudet fra norske myndigheter til enslige mindreårige asylsøkere. Det er staten ved UDI som har ansvaret for at enslige mindreårige asylsøkere får et forsvarlig bo- og omsorgstilbud i mottak mens de venter på behandlingen av asylsøknaden³.

Fra og med desember 2007 vil ansvaret for nyankomne enslige mindreårige asylsøkere under 15 år ligge hos barnevernstjenesten⁴. Der enslige mindreårige under 15 år tidligere har hatt to mottak å komme til⁵, bygges det nå ett eget mottak, kalt Eidsvoll omsorgssenter for barn. Senteret skal ha plass til 30 barn fordelt på fem boenheter, og vel 50 ansatte⁶. Senteret åpner 01.12.07.

Når en enslig mindreårig asylsøker kommer til et mottak skal det utarbeides en individuell plan, som brukes til å tilrettelegge for tiltak under oppholdet på mottak, og være grunnlag for en planlagt og godt tilrettelagt bosetting i en kommune (Rundskriv Q-17-2004. Barne- og likestillingsdepartementet)

³ Det er ikke staten selv som driver mottakene. UDI inngår avtaler med private personer, private foretak, humanitære organisasjoner eller kommuner om å drive mottakene (Berger, Ingebrigtsen og Thorsen 2004)

⁴ "I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2006 – 2007), jf. B.innst. S. nr. 5 (2006 – 2007), ble det vedtatt at det statlige barnevernet skulle overta ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år fra 1. oktober 2007. (...) P.g.a. forsinkelser med ferdigstilling av senteret, viser det seg nå at det statlige barnevernet ikke kan overta ansvaret for de enslige mindreårige asylsøkerne fra utlendingsmyndighetene før 1. desember 2007." (St.prp. nr. 69 (2006-2007) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007)

⁵ I 2004 fantes det 15 mottak for enslige mindreårige asylsøkere, der to av mottakene var for de under 15 år. Ett av mottakene var kun for enslige mindreårige asylsøkere, resten har avdelinger i større mottak. (Berger, Ingebrigtsen og Thorsen 2004)

⁶ Dagsavisen den 31. januar 2007: "Åpner nytt tilbud til enslige asylsøkerbarn". Pressemelding nr. 07040, Regjeringen.no

Når et barn plasseres i en kommune er det opp til kommunene å vurdere i hvilken grad barnevernet skal inn i bildet fra starten av:

”Kommuner som bosetter enslige mindreårige asylsøkere organiserer arbeidet med gruppen på ulike måter. Noen kommuner har funnet det mest hensiktsmessig å forankre arbeidet i barneverntjenesten og bo- og omsorgstiltak fattes som vedtak etter barnevernloven. Andre kommuner har valgt en annen organisatorisk forankring, og har lagt ansvaret og arbeidet til flyktningkontor, sosialkontor eller andre tjenesteenheter. At arbeidet er forankret i en annen tjeneste enn barneverntjenesten utelukker ikke at det kan fattes vedtak etter barnevernloven. Når den enkelte enslige mindreårige kommer til kommunen kan barneverntjenesten delta i en første vurdering av den enslige mindreåriges behov for tiltak. Uavhengig av hvor kommunen har forankret ansvaret og arbeidet med enslige mindreårige, har den enkelte enslige mindreårige rett til å motta tjenester og tiltak etter lov om barneverntjenester dersom den enslige mindreårige har et særlig behov for hjelp.”

(Rundskriv Q-17-2004. Barne- og likestillingsdepartementet)

Ellers har barneverntjenesten i kommunene et ansvar for alle barn som oppholder seg i kommunen⁷, og kan sette i verk tiltak for barn under 18 år.

Dette kommer også tydelig fram av Håndbok for kommunene om arbeid med enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger:

”Uavhengig av hvor kommunen har forankret ansvaret og arbeidet med gruppen enslige mindreårige, har den enkelte enslige mindreårige rett til å motta tjenester og tiltak etter lov om barneverntjenester dersom den enslige mindreårige har et særlig behov for hjelp.”

(Håndbok for kommunene om arbeid med enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. Q.nr: 1016, BFD 2001)

Barnevernstjenesten skal altså følge opp en melding om bekymring uavhengig av barnets asylstatus, og meldingen skal vurderes etter de saksbehandlingsregler og prosedyrer som gjelder for barn i Norge (Rundskriv Q-17-2004. Barne- og likestillingsdepartementet).

⁷ Bydeler for Oslo, Trondheim og Bergen.

Del I
Enslige mindreårige asylsøkere i
barnevernet

2. Enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet

Enslige mindreårige asylsøkere er tallmessig en liten gruppe innen barnevernet. Av i alt 39 223 barn med barnevernstiltak i løpet av 2005, var det 657 barn med status som enslige mindreårige asylsøkere. Det vil si at i underkant av to prosent (1,7 prosent) av alle barn med barnevernstiltak var enslige mindreårige asylsøkere.

I 2004 var det 624 enslige mindreårige asylsøkere som mottok barnevernstiltak, og i 2003 var det 549. Dette gir en årlig økning i antall barnevernsklienter på 14 prosent fra 2003 til 2004, og 5 prosent fra 2004 til 2005.

I alt var det 37 648 barn med barnevernstiltak i 2004, og 36 010 i 2003. Det vil si at de enslige mindreårige asylsøkerne utgjorde nær 1,7 prosent av klientene i 2004, og 1,5 prosent av klientene i 2003.

2.1. En liten gruppe med en særstilling i barnevernet

Av alle barn og unge i Norge under 23 år mottok 39 223 barn tiltak fra barnevernet i 2005. Det vil si at 2,9 prosent av barn og unge under 23 år mottok barnevernstiltak.

Tabell 2.1. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak bosatt i Norge, etter alder og kjønn. Absolutte tall og prosentandel. 2005

Kjønn og alder	Enslige mindreårige asylsøkere med tiltak	Enslige mindreårige asylsøkere bosatt i Norge	Andel med barnevernstiltak. Prosent
Alle 0-22 år	657	2 094	31
Gutter	473	1 474	32
Jenter	184	620	30
0-14 år	83	189	44
0-9 år	17	40	43
10-12 år	31	71	44
13-14 år	35	78	45
15-22 år	571	1 905	30
15-17 år	178	293	61
18-20 år	267	542	49
20-22 år	126	1 070	12

Av tabell 2.1 ser vi at 657 av de 2 094 enslige mindreårige asylsøkerne under 23 år som bodde i Norge i 2005 mottok tiltak fra barnevernet. Med andre ord var 31 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne registrert med barnevernstiltak dette året, og dette gir en klientrate som er mer enn ti ganger så høy som den vi finner for hele gruppen av barnevernsklienter.

2.1.2. Flest gutter blant enslige mindreårige asylsøkere

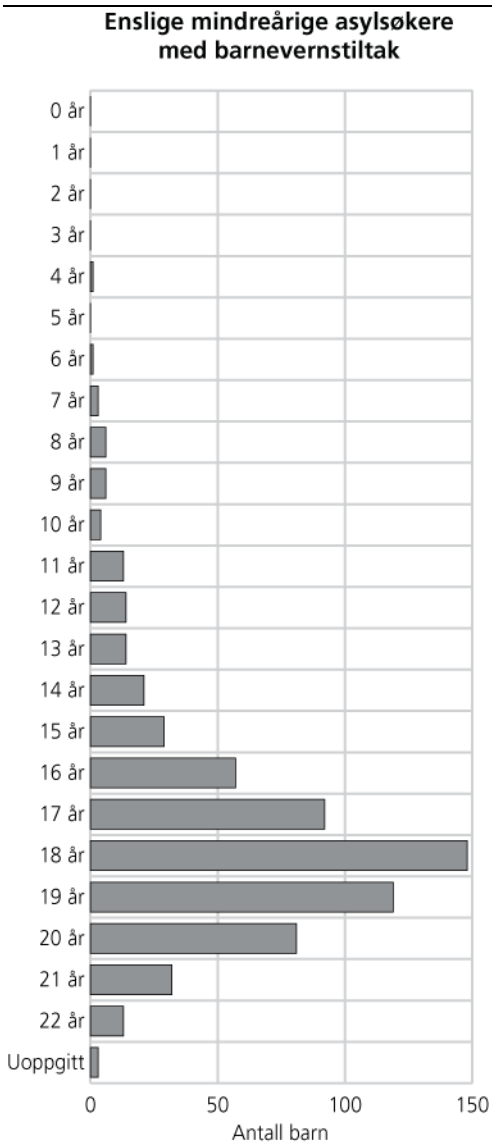
Av de i alt 2 094 enslige mindreårige asylsøkerne i Norge under 23 år var 70 prosent gutter og 30 prosent jenter. Fordelingen blant de som mottok barnevernstiltak i 2005 er tilnærmet den samme, det vil si 72 prosent gutter og 28 prosent jenter. Av tabell 2.1 ser vi likevel at klientratene for enslige mindreårige asylsøkere med tiltak er tilnærmet lik for gutter og jenter. Vel tre av ti mottok tiltak fra barnevernet, eller mer nøyaktig 32 prosent av guttene og 30 prosent av jentene. Av de totalt 39 223 barn og unge med barnevernstiltak i løpet av 2005, var 54 prosent gutter og 46 prosent jenter.

2.1.3 En atypisk aldersfordeling

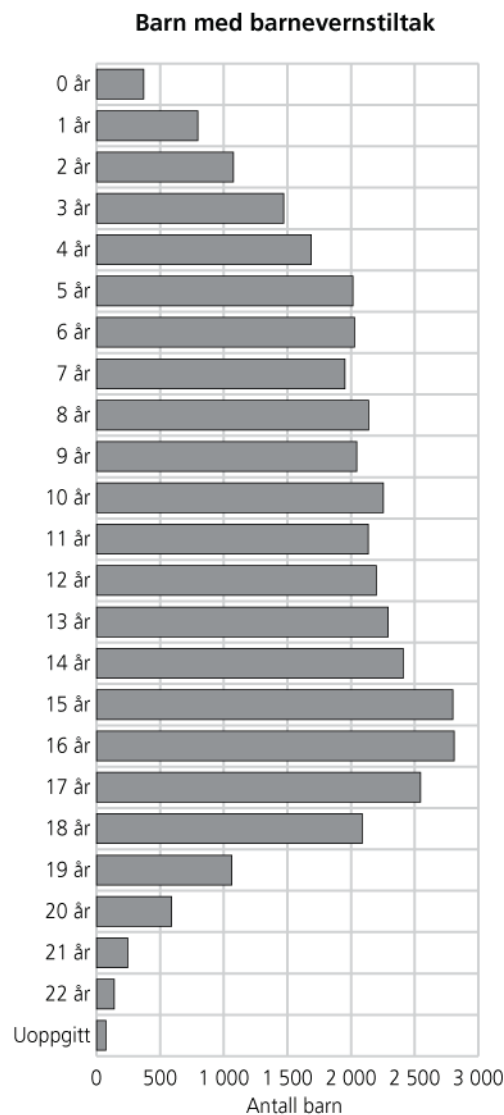
Hvordan ser så aldersfordelingen ut for de 657 enslige mindreårige asylsøkerne som mottok barnevernstiltak i 2005?

Figur 2.1 viser en aldersfordeling for enslige mindreårige asylsøkere som er svært forskjellig fra den vi er vant til å finne når det gjelder barnevernsklienter i Norge, se figur 2.2. Mens nær 70 prosent av alle barn med barnevernstiltak i 2005 tilhørte aldersgruppen 0-14 år, var bare 13 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med tiltak under 15 år. Tilsvarende finner vi at 90 prosent av alle barnevernsklientene i Norge var under 18 år, mens for enslige mindreårige asylsøkere var andelen bare 40 prosent. Ved fylte 18 år blir de fleste utnotert av barnevernet, bare én av ti fortsetter som ettervernsklienter. For enslige mindreårige asylsøkere er imidlertid bildet et helt annet. Her var flertallet, 60 prosent, av de som mottok barnevernstiltak i alderen 18 til 22 år.

Figur 2.1. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, etter alder. 2005. N = 657

Figur 2.2. Barn med barnevernstiltak, etter alder. 2005. N = 39 223

Av tabell 2.1, ser vi at de fleste enslige mindreårige asylsøkerne bosatt i Norge er over 18 år. Av det totale antallet på 2 094 var 1 612 barn over 18 år. Dette utgjør 77 prosent.

Dersom vi tar for oss de over 15 år, blir det følgelig enda høyere andel. 1 905 av de enslige mindreårige asylsøkerne bosatt i Norge i 2005 var 15 år eller eldre, det vil si en prosentandel på vel 91 prosent. 9 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i Norge var under 15 år.

Tabell 2.1 viser også store forskjeller i andel barn med tiltak for de ulike aldersgruppene. For de yngste i aldersgruppene 0-9 år, 10-12 år og 13-14 år var det i underkant av halvparten som mottok barnevernstiltak i 2005, henholdsvis 43, 44 og 45 prosent. Høyest andel barn med tiltak finner vi imidlertid for de enslige mindreårige asylsøkerne i alderen 15-17 år, hvor hele 61 prosent mottok barnevernstiltak i 2005.

Tabell 2.1 viser også et betydelig innslag av etterverns-klienter blant enslige mindreårige asylsøkere. Nær halvparten (49 prosent) av alle enslige mindreårige asylsøkere i alderen 18-19 år mottok tiltak fra barnevernet i 2005. Til sammenligning var det blant alle barn i Norge i aldersgruppen 18-19 år i underkant av tre prosent (2,8 prosent) som mottok barnevernstiltak dette året. Dette viser at barnevernet allerede i dag gjør en betydelig innsats for å følge opp enslige mindreårige asylsøkere etter fylte 18 år.

Blant de aller eldste – de i aldersgruppen 20-22 år – er bildet det samme. I denne gruppen finner vi over halvparten av alle enslige mindreårige asylsøkere i Norge under 23 år. Av i alt 1 070 enslige mindreårige asylsøkere i denne aldersgruppen mottok 12 prosent barnevernstiltak i 2005, det vil si hver åttende ungdom. Til sammenligning var det bare 0,6 prosent av alle ungdommer 20-22 år i Norge som mottok barnevernstiltak dette året.

2.1.4. Få enslige mindreårige asylsøkere under omsorg

Av de 657 enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, hadde barnevernstjenesten overtatt omsorgen i fylkesnemnda for 7 prosent, 46 barn. De aller fleste enslige mindreårige asylsøkere, 93 prosent eller 611 barn og unge, hadde kun hjelpetiltak i 2005.

Av de totale 39 223 barn og unge med barnevernstiltak i løpet av 2005 var andelen barn under omsorg høyere. Totalt 7 079 barn hadde omsorgstiltak, 18 prosent av barna i barnevernet. Det vil si at 82 prosent kun hadde hjelpetiltak, 32 144 barn.

3. Hvor kommer de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak fra, og hvorfor?

Bakgrunnen for at barn forlater hjemlandet sitt og kommer til Norge varierer. Årsaker til at barn migrerer har en sentral plass i Ada Engebriigtsens rapport fra 2002: *Forlatte barn, ankerbarn, betrodde barn.* Hun viser til at det er lite forskning omkring årsaker til barnemigrasjon og at dette kan bidra til spekulasjoner, gjetninger og mer eller mindre politisk motiverte forklaringer på dette. Selv trekker hun fram en kvalitativ undersøkelse i regi av Save the Children⁸, som består av barns egne fortellinger, et bredt kildemateriale og intervju av fagfolk og tjenestemenn. 218 barn fra 28 forskjellige land ble intervjuet. Engebrigtsen skriver:

"Basert på disse intervjuene konkluderer rapporten med at væpnet konflikt, politisk forfølgelse, ufrivillig atskillelse fra foreldre, fattigdom og barnesalg (trafficking), i denne rekkefølgen, var de vanligste begrunnelsene for migrasjon."
(Engebrigtsen 2002)

Engebrigtsen peker også på at når barna i Save the Childrens undersøkelse oppga krig, konflikt og forfølgelse dobbelt så ofte som fattigdom som årsak til at de flyktet, forteller dette oss kanskje ikke bare om årsakene, men også om at årsakene må tilpasses kriteriene for asyl i vestlige land.

Barnemigranter er ikke en heterogen kategori. Noen er uten foreldre og nær familie eller slektsnettverk i det hele tatt, og kan karakteriseres som forlatt eller alene (Engebrigtsen 2002). Andre barnemigranter i Norge har slektninger her fra før som de blir bosatt hos, og som kan bli godkjent som fosterforeldre. Disse barna mener Engebrigtsen vi kan kalle for betrodde barn i stedet for forlatte barn, og kan ha blitt sendt til slektninger og familie i Norge for trygghet og bedre økonomiske muligheter.

Det er ikke kjent hvor mange enslige mindreårige asylsøkere som har familie i Norge eller i hjemlandet. I en rapport av Ketil Eide (2001): *Barn i bevegelse. Om oppvekst og levekår for enslige, mindreårige asylsøkere,*

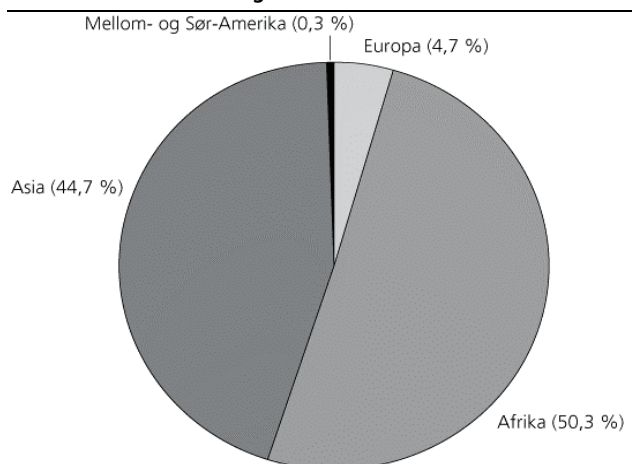
fremgår det at ca. 30 prosent av barna hadde slekt i Norge. Vår undersøkelse vil ikke kunne gi noen svar på hvor stor prosentandel av enslige mindreårige asylsøkere som har familie/slektninger i Norge, men andelen som er plassert i fosterhjem hos egen familie (familieplasserte) vil vi se nærmere på i kapittel 6.

3.1. Hvor kommer de fra?

Tabell 9.4 i *del II* av analysen (EMA i befolkningsstatistikksystemet) viser en oversikt over EMA etter bosettingsår og landbakgrunn, for de 2 182 enslige mindreårige asylsøkerne som var bosatt i perioden 1996-2005.

De 2 094 enslige mindreårige asylsøkerne under 23 år i 2005, som inngår i undersøkelsen, kom fra 66 forskjellige land. 5 prosent var opprinnelig fra et europeisk land. Halvparten av de enslige mindreårige asylsøkerne (50 prosent) har afrikansk bakgrunn, og 45 prosent kom fra asiatiske land. Under en halv prosent har bakgrunn fra Mellom- og Sør-Amerika. Dette gir følgende bilde:

Figur 3.1. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt i Norge, etter verdensregion. Prosent. 2005. N = 2 094

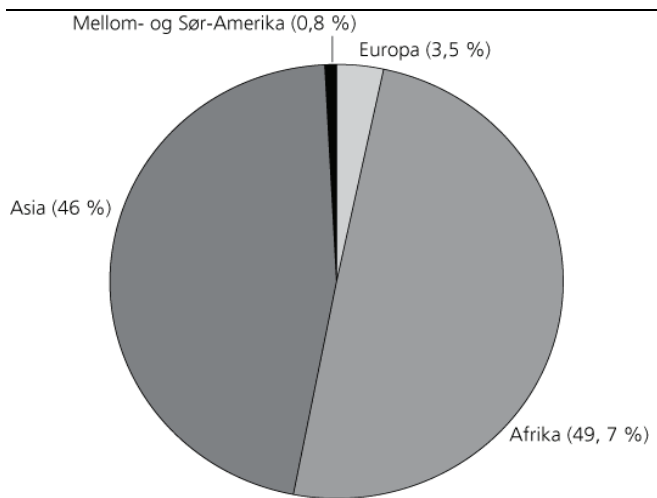

⁸ Separated Children Coming to Western Europe. Why they travel and how they arrive? Wendy Ayotte, 2000

Av figur 3.2 ser vi at av de 657 enslige mindreårige asylsøkerne som mottok tiltak fra barnevernet i 2005 er fordelingen nesten den samme. I underkant av fire prosent av klientene kom fra et europeisk land, halvparten (49 prosent) hadde afrikansk bakgrunn, 46 prosent fra et asiatisk land, og i underkant av én prosent var fra Mellom- og Sør-Amerika. I alt var 41 land representert blant de 657 barna med barnevernstiltak i 2005. Barn fra de fem landene som hadde flest enslige mindreårige asylsøkere stod for 75 prosent av alle med barnevernstiltak i 2005.

Figur 3.2. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år med barnevernstiltak i løpet av året, etter verdensregion. Prosent. 2005. N = 657

4. Hvor bor de i Norge, og er det forskjeller i bruk av tiltak?

Norske kommuner som ønsker å motta enslige mindreårige asylsøkere inngår en avtale med UDI om utplassering. Kommunene mottar deretter et bosettings-tilskudd, og kan også søke om et ekstra tilskudd for denne spesielle gruppen av asylsøkere fordi de er enslige og mindreårige. Det har vært vanskelig for UDI å bosette denne gruppen av asylsøkere som ofte står uten nær familie eller nettverk i Norge. Hvor enslige mindreårige asylsøkere bor er ikke ensbetydende med den kommune man først ble utplassert i. Det er sannsynlig at noen søker inn til storbyene der de blant annet har større mulighet til å treffe likesinnede og andre landsmenn.

4.1. En av fire bor i Oslo

Av figur 4.1 ser vi at av de 2 094 barn og unge under 23 år som inngår i analysen bodde 495, eller nær en firedel (24 prosent) i Oslo. Oslo ligger på topp enten vi sammenligner med regioner eller andre fylker, både målt i absolutte tall, eller per 10 000 barn under 23 år i befolkningen⁹.

Region sør¹⁰ har 439 enslige mindreårige asylsøkere, og er regionen med nest høyeste antall bosatte. Målt i forhold til antall barn i befolkningen står imidlertid Oslo i en særstilling med sine 36 per 10 000 barn, som er 2,4 ganger så mange enslige mindreårige asylsøkere som landsgjennomsnittet på 15. Deretter følger Region

nord¹¹ og Region sør som begge hadde 17 enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 innbygger i alderen 0-22 år. I disse to regionene var det henholdsvis 230 og 439 enslige mindreårige asylsøkere bosatt.

Lavest antall enslige mindreårige asylsøkere hadde Region Midt-Norge¹², her inkludert Trondheim kommune. Til sammen bodde det 214 enslige mindreårige asylsøkere i Region Midt-Norge, her inkludert Trondheim. Alle de tre fylkene ligger under landsgjennomsnittet på 15 per 10 000 barn. Møre og Romsdal har den laveste andelen, med sju enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 barn.

Region nord ligger som før nevnt over landsgjennomsnittet. Her er det imidlertid store variasjoner innen regionen med Finnmark på topp med 27, og Troms og Nordland med henholdsvis 16 og 14 per 10 000 barn.

Region vest¹³ hadde i alt 320 enslige mindreårige asylsøkere, og sett i forhold til barnebefolkningen 0-22 år færrest enslige mindreårige asylsøkere sammen med Region Midt-Norge, da begge regionene hadde vel 11 per 10 000 barn¹⁴. De tre fylkene i Region vest hadde alle 11 per 10 000 barn og lå dermed i den nederste del av fordelingen, godt under landsgjennomsnittet på 15 (se figur 4.2).

⁹ Bufdir (Barne- ungdoms- og familiedirektoratet) har fra 2004 hatt ansvar for det statlig regionale barnevernet. Bufdir etablerte fem regioner som fikk delegert dette ansvaret for sin region. De fem regionene er Region nord, Region Midt-Norge, Region vest, Region øst og Region sør. I tillegg har Oslo kommune ansvaret for det statlig regionale barnevernet på permanent basis. Trondheim kommune deltar i forsøket om oppgavedifferensiering og har ansvaret for hele barnevernet i kommunen for en periode på fire år fra 2004. I denne analysen, som også omhandler kommunale barnevernstjenester, har vi slått Trondheim sammen med Region Midt-Norge, mens Oslo holdes utenom. Dermed kan Oslo sammenliknes med både regioner og fylker.

¹⁰ Region sør består av følgende fem fylker: Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder.

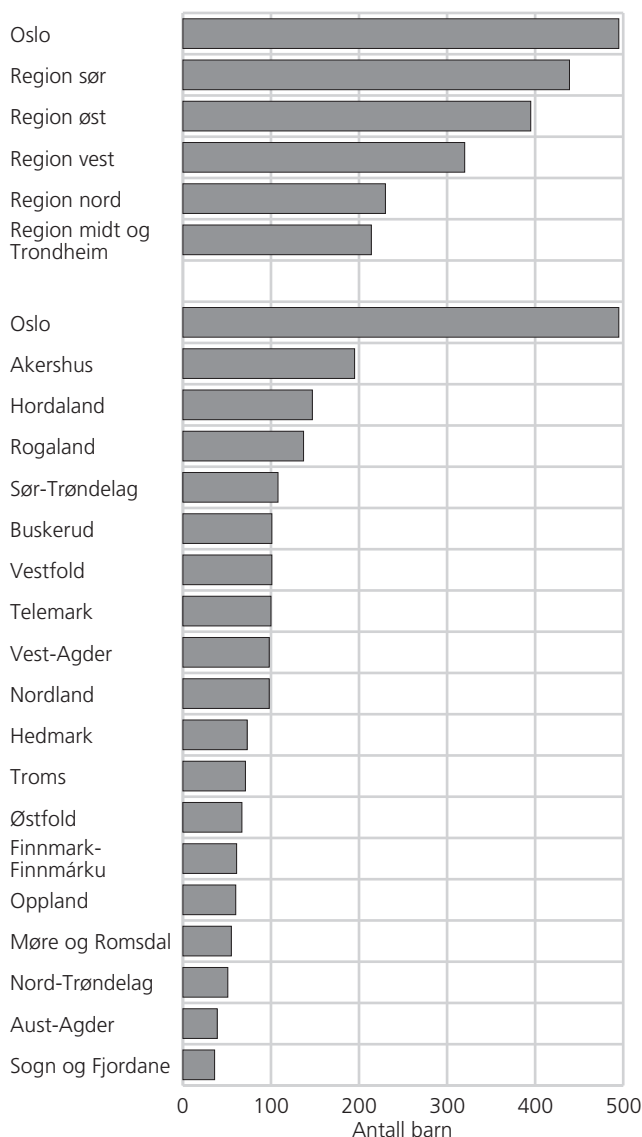
¹¹ Region nord består av følgende tre fylker: Nordland, Troms og Finnmark.

¹² Region Midt-Norge består av følgende tre fylker: Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag minus Trondheim kommune, og Nord-Trøndelag.

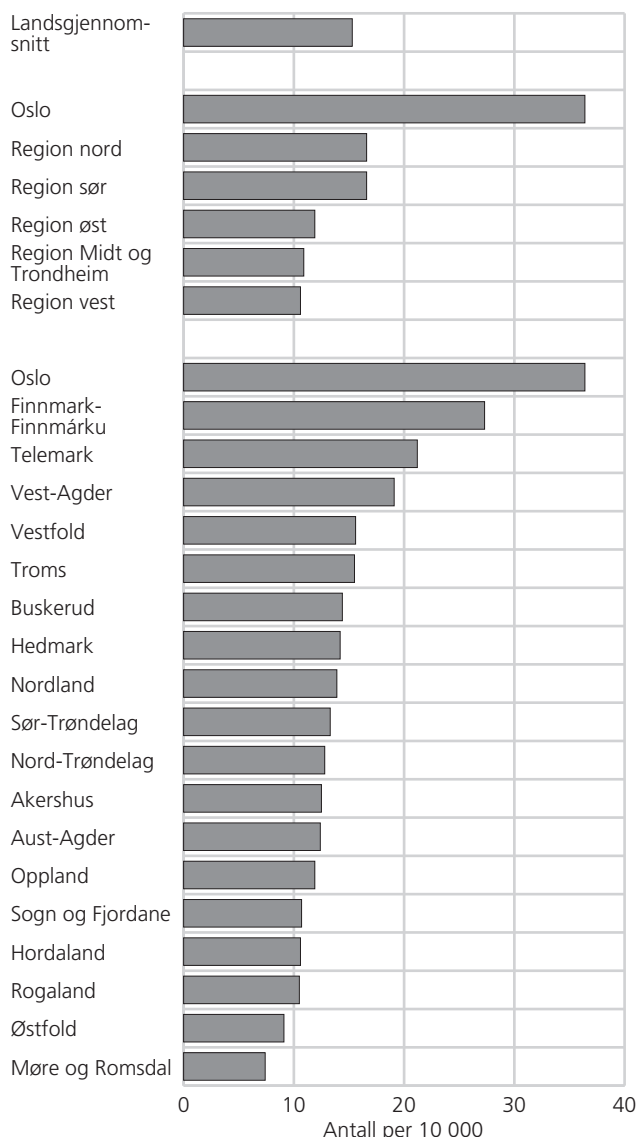
¹³ Region vest består av følgende tre fylker: Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.

¹⁴ Region Midt-Norge og Trondheim med 10,9 og Region vest med 10,6 enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 barn 0-22 år.

Figur 4.1. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt, etter region og fylke. 2005. N = 2 094

Figur 4.2. Enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 barn 0-22 år, etter region og fylke. 2005

4.2. Regionale og fylkesvise forskjeller i bruk av tiltak?

En registerbasert undersøkelse¹⁵ av 511 enslige mindreårige asylsøkere som ble bosatt i norske kommuner i perioden 1989 til og med 1992 (Ketil Eide, 2000) viste at 59 prosent hadde vært omfattet av barnevernstiltak i ett eller flere år i perioden 1989-1998. Undersøkelsen konkluderte med at det var regionale forskjeller når det gjelder bruken av barnevernloven overfor denne gruppen barn og unge i perioden 1989-1998. Hvordan ser så bildet ut i 2005, og ser vi nå konturene av et likeverdig tilbud til enslige mindreårige asylsøkere uavhengig av bosted?

4.2.1. Hver tredje mottok barnevernstiltak

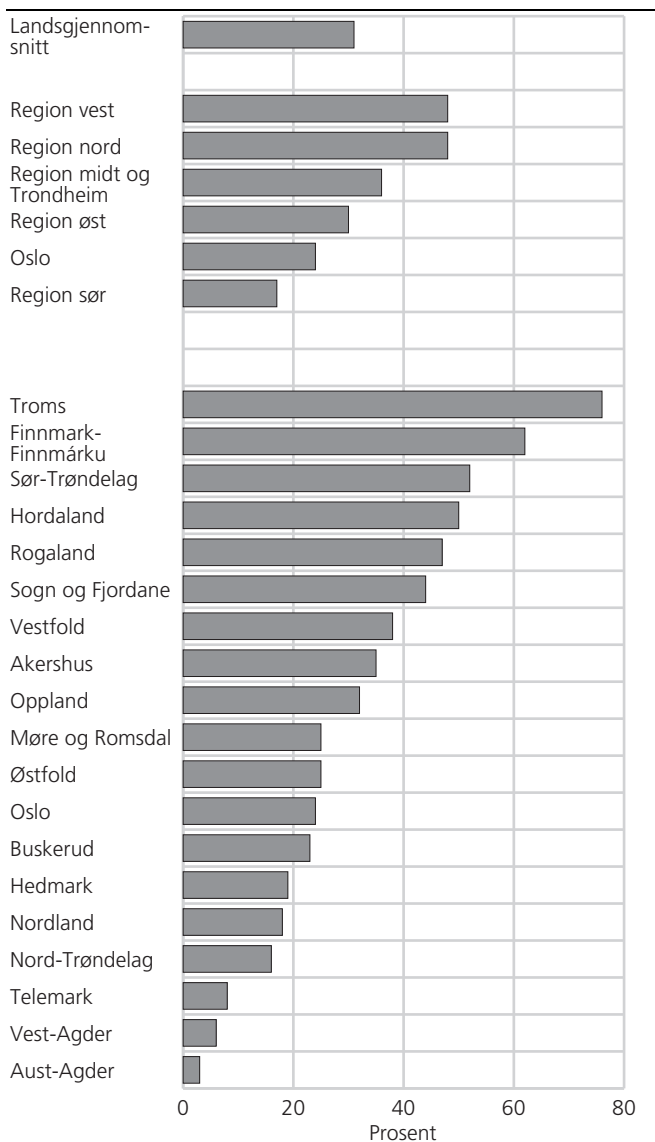
Figur 4.3 viser store regionale forskjeller i bruk av barnevernstiltak til enslige mindreårige asylsøkere i 2005. Denne undersøkelsen kan imidlertid ikke gi svar

på hvorfor bruken av barnevernsloven er så forskjellig fra fylke til fylke.

Av figur 4.3 ser vi at ytterpunktene er fylkene Troms og Aust-Agder. I førstnevnte fylke mottok 76 prosent ett eller flere barnevernstiltak i løpet av 2005, mens bare tre prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i Aust-Agder fikk hjelp fra barnevernet samme år. Ser vi hele landet under ett var det, som før nevnt, 657 av de i alt 2 094 enslige mindreårige asylsøkerne under 23 år som mottok barnevernstiltak i løpet 2005. Det vil si at i gjennomsnitt mottok hver tredje enslige mindreårige asylsøker, 31 prosent, hjelp fra barnevernet dette året. Enslige mindreårige asylsøkere som tallmessig er en svært liten gruppe innen barnevernet, står med andre ord i en særstilling når det gjelder bruken av barnevernstiltak. Av alle barn og unge i Norge under 23 år var det til sammenligning i underkant av tre prosent (2,9 prosent) som mottok tiltak fra barnevernet i 2005.

¹⁵ Basert på koblinger av årgangfiler fra Statistisk sentralbyrås barnevernsstatistikk.

Figur 4.3. Andel enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året, etter region og fylke. Prosent. 2005

4.2.2. Oftest tiltak i Troms og Finnmark

Det var altså i kommunene i Troms at det oftest ble satt inn barnevernstiltak til enslige mindreårige asylsøkere, her mottok i gjennomsnitt 76 prosent barnevernstiltak i 2005. I Finnmark mottok i gjennomsnitt 62 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne hjelp fra barnevernstjenesten.

Også i kommunene i Sør-Trøndelag, Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane ble det oftere satt inn barnevernstiltak for denne gruppen enn hva landsgjennomsnittet viser.

4.2.3. Sjelden tiltak i Agder-fylkene og Telemark

Aust-Agder, Vest-Agder og Telemark er de tre fylkene hvor enslige mindreårige asylsøkere sjeldnest mottok tiltak fra det barnevernet. Henholdsvis 3, 6 og 8 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i disse

fylkene mottok barnevernstiltak. Dette er en langt lavere andel enn de fylkene som oftest setter inn barnevernstiltak til de enslige mindreårige asylsøkerne.

Hva kan være forklaringen på at en så liten andel av de enslige mindreårige asylsøkerne bosatt i disse fylkene mottok barnevernstiltak? Finner vi en sammenheng mellom få enslige mindreårige asylsøkere i et fylke, og få barn med barnevernstiltak, fordi hjelpeapparatet ikke har fått opparbeidet seg nødvendig kompetanse til å se og møte behovene til en så spesiell klientgruppe? Eller har det snarere med ulik organisering av det kommunale tjenestetilbudet å gjøre, at det i enkelte kommuner er egne flyktning-/innvandrerkontor og i mindre grad barnevernstjenesten som står for oppfølgingen av enslige mindreårige asylsøkere når disse bosettes i kommunen?

4.2.4. Sammenheng mellom antall enslige mindreårige asylsøkere og andel med tiltak i fylkene?

Som nevnt er Vest-Agder og Telemark to av fylkene med færrest andel enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, henholdsvis 6 og 8 prosent. Av figur 4.2 ser vi at begge disse er fylker som har relativt mange enslige mindreårige asylsøkere målt per 10 000 barn 0-22 år, Vest-Agder med 19 og Telemark med 21 per 10 000 innbygger. Kun Oslo og Finnmark har høyere andel enslige mindreårige asylsøkere bosatt, i forhold til antall innbyggere 0-22 år.

For de nordligste fylkene, der andel enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak ligger på topp, finner vi at Troms ligger på landsgjennomsnittet når det gjelder andel enslige mindreårige asylsøkere i forhold til befolkningens mengde, - med nær 16 enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 barn. 76 prosent av disse mottok altså barnevernstiltak i 2005. For Finnmark finner vi samme tendens, relativt mange enslige mindreårige asylsøkere er bosatt i fylket, og mange av disse mottar barnevernstiltak. Finnmark er det fylket etter Oslo med størst andel enslige mindreårige asylsøkere, med 27 per 10 000 barn, - og 62 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne mottok tiltak fra barnevernet i 2005.

Oslo har langt flere enslige mindreårige asylsøkere sammenliknet med fylkene, både i absolutte tall og per innbygger 0-22 år. 36 enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 barn, der 24,2 prosent av disse hadde barnevernstiltak i 2005. Oslo ligger dermed også klart under landsgjennomsnittet når det gjelder andel enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak.

Vi finner med andre ord ingen klar sammenheng mellom andel bosatte enslige mindreårige asylsøkere i fylkene, og andel med barnevernstiltak.

4.2.5. Finner vi tilsvarende fylkesvise forskjeller for andel barn med tiltak totalt?

Speiler de fylkesvise forskjellene i andel EMA med barnevernstiltak det bildet som gjelder for andel barn med tiltak totalt? For å undersøke dette har vi satt figur 4.3 ved siden av en tilsvarende figur med prosentandel for *alle barn* med barnevernstiltak i de ulike fylkene. Som vi har nevnt tidligere var det 2,9 prosent av alle barn i Norge som hadde barnevernstiltak i løpet av 2005, mot 31 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne.

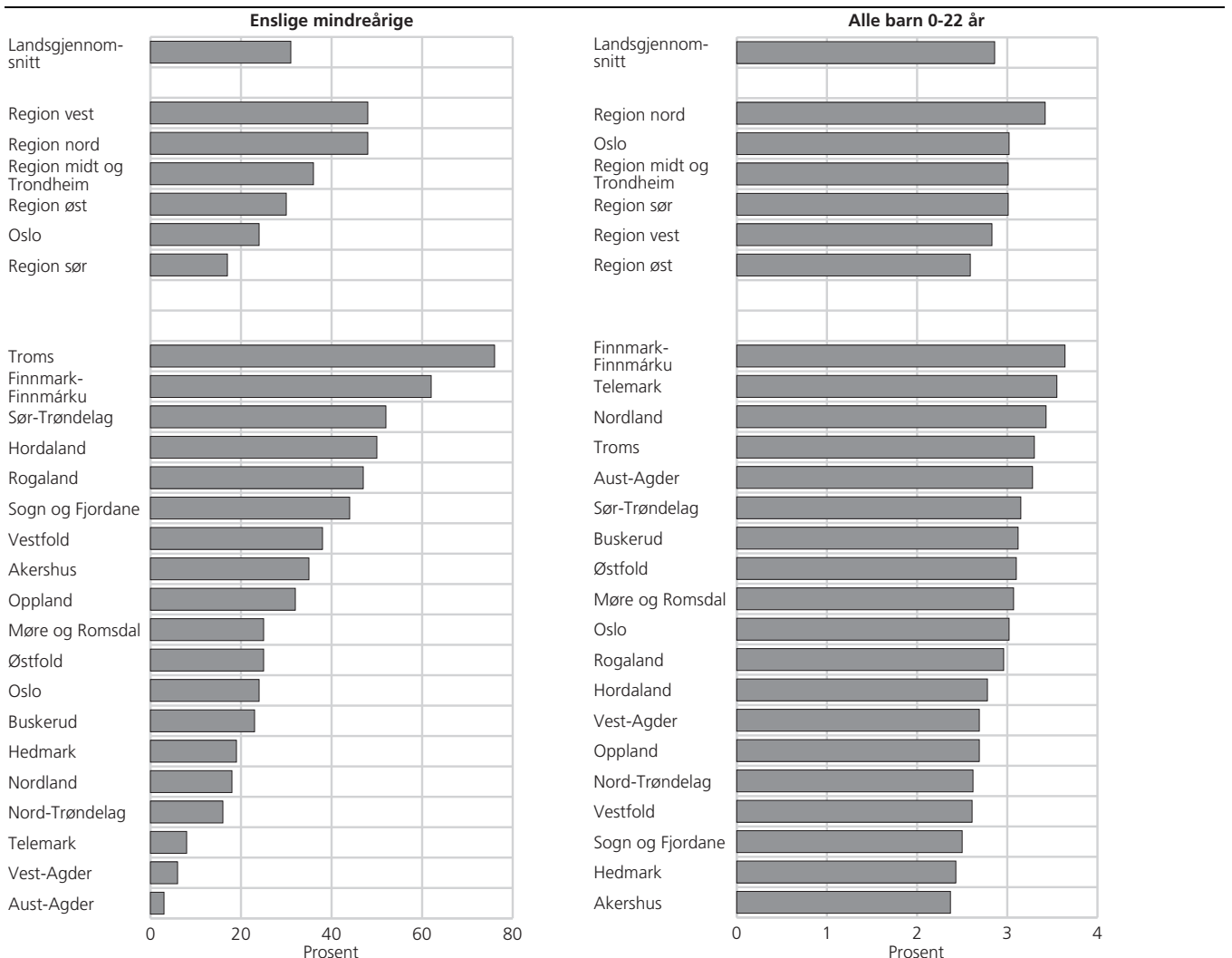
Figur 4.4 viser at det er fylkesvise forskjeller også når det gjelder andel av alle barn 0-22 år som har barnevernstiltak. Men mens forskjellene for EMA er store, ser vi at det for hele gruppen varierer fra nær 2,5 til under 4 prosent av barn og unge i alderen 0-22 år som har barnevernstiltak.

Troms og Finnmark hadde høyest andel enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, og vi ser at de ligger høyt også for andel barn med barnevernstiltak totalt.

I Aust-Agder er det få av de enslige mindreårige asylsøkerne som har barnevernstiltak, mens når det gjelder andel barn med tiltak totalt ser vi at dette fylket har en høy andel barn med barnevernstiltak. Tilsvarende finner vi også for Telemark, og til en viss grad Vest-Agder. Når det gjelder Akershus ser vi at tendensen går andre veien. Akershus er det fylket med lavest prosentandel av alle barn med tiltak, mens de ligger de ganske høyt når det gjelder andel enslige mindreårige asylsøkere i fylket med barnevernstiltak.

Figur 4.4 gir et godt bilde på at vi ikke finner de samme fylkesvise forskjellene for alle barn med tiltak, som for enslige mindreårige asylsøkere.

Figur 4.4. Andel enslige mindreårige asylsøkere, og alle barn, med barnevernstiltak i løpet av året, etter region og fylke. Prosent. 2005

4.2.6. Kan ulikhetene ha med antall ansatte i kommunene å gjøre?

Dersom vi ser på årsverk i barnevernstjenesten¹⁶ (vedleggstabell A6) for de ulike fylkene finner vi et landsgjennomsnitt ved utgangen av 2005 på 2,1 ansatte per 1 000 i alderen 0-22 år, med en variasjon fra 1,6 til 2,7 ansatte. Troms og Finnmark er fylkene med høyest andel enslige mindreårige asylsøkere med tiltak, og her ser vi at fylkene ligger over landsgjennomsnittet når det gjelder årsverk, med henholdsvis 2,4 og 2,6 ansatte per 1 000 barn i alderen 0-22 år. Kun Oslo har høyere andel ansatte enn Finnmark, og er det fylket som har flest ansatte i forhold til befolkningen under 23 år - med 2,7 årsverk per 1000 barn.

Aust-Agder hadde lavest andel enslige mindreårige asylsøkere med tiltak, og ligger med sine 1,7 ansatte per 1 000 barn, under landsgjennomsnittet, og er ett av fylkene med lavest bemanning i forhold til barn i alderen 0-22 år. To av fylkene som også hadde lav andel enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, Telemark og Vest-Agder, ligger derimot over landsgjennomsnittet med henholdsvis 2,4 og 2,5 ansatte per 1 000 barn ved utgangen av 2005.

Vi finner altså ingen entydig sammenheng mellom enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak og andel ansatte i barnevernstjenesten.

4.2.7. Behovet for barnevernstiltak

Analysen kan altså ikke gi svar på hvorfor det er variasjoner mellom fylkene når det gjelder bruk av barnevernstiltak for de enslige mindreårige asylsøkerne. Vi kan heller ikke si noe om *behovet*, og om det kan stemme at enslige mindreårige asylsøkere i ulike fylker har ulike behov for bruk av barnevernstiltak.

En faktor som kan spille en rolle for bruk av barnevernstiltak for den enkelte enslige mindreårige asylsøkeren er botid. Det kan tenkes at det er større behov for barnevernstiltak den første tiden etter bosetting i en kommune, og at behovet muligens avtar og eventuelt blir erstattet av andre typer hjelp fra det offentlige. Som vi så i figur 4.1 og 4.2 bor det flest enslige mindreårige asylsøkere i Oslo. Det kan hende at barn som er bosatt i Oslo i større grad har flyttet dit på eget initiativ, etter å ha vært i Norge noen år.

I artikkelen "*Store forskjeller i plasseringer av barn og unge - med og uten innvandrerbakgrunn*" (Allertsen og Kalve 2006) blir det poengtert at barn og unge med innvandrerbakgrunn i Oslo sjeldnere har plasserings-tiltak enn det som er tilfelle for resten av landet. Dette

gjelder da spesielt førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-22 år, som selv må samtykke til videreføring av barnevernstiltak. 14,3 per 1 000 førstegenerasjonsinnvandrere utenfor Oslo i alderen 18-22 år hadde plasseringstiltak ved utgangen av 2004, mot 6,2 av de som bodde i Oslo. Som nevnt i innledningen vil de enslige mindreårige asylsøkerne også kunne defineres som førstegenerasjonsinnvandrere.

I aldersgruppen 13-17 år er det derimot ikke store forskjeller mellom førstegenerasjonsinnvandrere i og utenfor Oslo. 31 av 1 000 i Oslo, og 29 av 1 000 førstegenerasjonsinnvandrere utenfor Oslo var plassert i en type fosterhjem, institusjon eller bolig ved utgangen av 2004.

Dette forklarer likevel ikke hvorfor det er store forskjeller mellom fylkene, der også andre fylker enn Oslo skiller seg ut.

Som vi skrev innledningsvis er det opp til mottakskommunene å vurdere i hvilken grad det er mest hensiktsmessig å forankre arbeidet med enslige mindreårige asylsøkere i barnevernstjenesten, eller om ansvaret bør legges til flyktningkontor, sosialkontor eller andre tjenesteenheter. Kanskje er det ulik organisering av tjenestetilbudet som påvirker bruk av barnevernstiltak?

¹⁶ Rateberegningen her er per 1000 innbygger i alderen 0-22 år. SSBs barnevernstatistikk har en tabell under *Personell i den kommunale barnevernstenesta* som viser andel årsverk per 1000 innbygger 0-17 år.

5. Hvilke barnevernstiltak mottar enslige mindreårige asylsøkere?

Som nevnt innledningsvis gjelder Lov om barneverntjenester for alle barn som oppholder seg i Norge. Det framgår av loven at kommunen skal følge med i de forhold barn lever under, og kommunen har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. (Håndbok for kommunene om arbeid med enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. Q.nr.: 1016, BFD 2001)

Det var i alt 657 enslige mindreårige asylsøkere som mottok barnevernstiltak i løpet av 2005. Av disse var 83 barn i alderen 0-14 år, og 571 barn var i alderen 15-22 år. Til sammen var de enslige mindreårige asylsøkerne registrert med 1 763 barnevernstiltak, noe som gir et gjennomsnitt på 2,7 tiltak. Dette betyr at de enslige mindreårige asylsøkerne også mottar andre typer tiltak enn kun hjelp til bolig. Hvilke barnevernstiltak er mest vanlig for de enslige mindreårige asylsøkerne, og er bruken av tiltak en annen enn for hele gruppen av barneverns klienter?

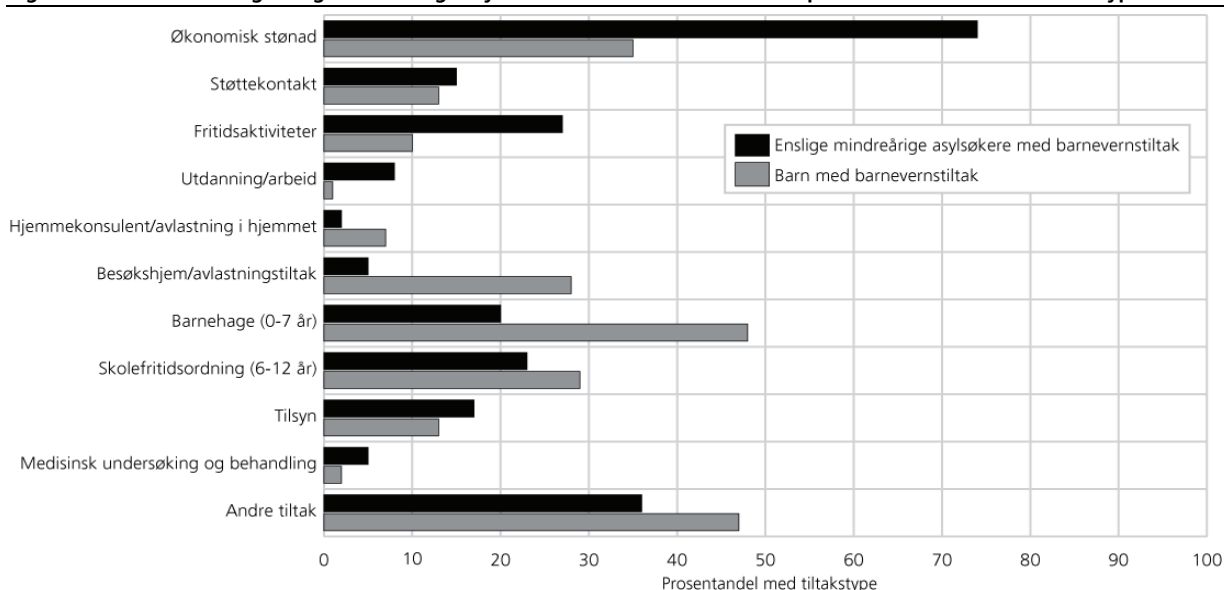
I dette avsnittet vil vi se på barn med tiltak i løpet av året. Det vil si at et barn kan ha hatt hvert enkelt tiltak i korte eller lengre perioder i 2005.

5.1. Andel enslige mindreårige asylsøkere med ulike tiltakstyper

Barnevernsstatistikken¹⁷ har 26 ulike alternativer for hvilke tiltak et barn kan registreres med. Det er imidlertid ingen begrensninger for hva som kan være et tiltak, barnevernstjenesten skal vurdere hva som er det best egnede hjelpetiltak for det enkelte barn. Barnevernsstatistikkenes tiltak er altså ingen uttømmende liste, noen tiltak kommer i tillegg og fanges opp gjennom alternativet "andre tiltak".

Mens noen tiltak, som støttekontakt og fritidsaktiviteter, er tiltak som er relevante for barn i alle aldersgrupper, er det andre barnevernstiltak som er aldersbestemte. Det gjelder for eksempel barnehage og skolefritidsordning (SFO). Mens figur 5.1 viser prosentandel med tiltak for barn og unge 0-22 år, ser vi på barnehage i forhold til barn 0-7 år, og SFO for de i alderen 6-12 år.

Figur 5.1. Barn totalt og enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året. Prosentandel med type tiltak. 2005

¹⁷ SSBs barnevernstatistikk fra 2002-2006

5.1.1. Økonomisk stønad og "andre tiltak" oftest i bruk

Nær 74 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i barnevernet mottok økonomisk stønad i løpet av 2005. Dette kan ha vært engangsutbetalinger til spesielle utgifter som ved for eksempel skoletur eller høytider, eller det kan ha vært utbetalinger over flere måneder. Økonomisk stønad skal derimot ikke gjelde livsopphold, da dette skal gis etter Lov om sosiale tjenester (NOU 2000:12, St.meld.nr 40, 2001-2002). Dette er det tiltaket som flest enslige mindreårige asylsøkere mottok, med kategorien "andre tiltak" som en god nummer to – med 36,4 prosent mottakere.

Disse to barnevernstiltakene er de mest brukte også dersom vi ser på alle barn med tiltak i barnevernet i 2005. I løpet av 2005 var det totalt 35 prosent som mottok økonomisk stønad, og 47 prosent som mottok "andre tiltak". Vi ser likevel at økonomisk stønad er dobbelt så vanlig for de enslige mindreårige som for gruppen barnevernsmottakere som helhet. Kategorien "andre tiltak" er en samlebetegnelse som kan romme for eksempel råd og veiledning, leksehjelp og deltakelse i ansvarsgrupper, og vi ser at enslige mindreårige mottar dette noe sjeldnere enn hele gruppen barn og unge med barnevernstiltak.

Mens mer enn halvparten (52 prosent) av de enslige mindreårige asylsøkerne under 15 år med barnevernstiltak mottok økonomisk stønad, gjaldt dette tre av fire (77 prosent) av de 571 enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak i alderen 15-22 år.

5.1.2. Fritidsaktiviteter og støttekontakt

179 enslige mindreårige asylsøkere hadde et aktivitets-tilbud i fritiden gjennom barnevernstjenesten i løpet av 2005. Dette utgjør over 27 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak, mot 10 prosent av alle mottakere av barnevernstiltak.

De aller fleste enslige mindreårige asylsøkerne som mottok fritidsaktivitet, 165 barn og unge, var i alderen 15-22 år. Det vil si at 29 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak over 15 år hadde et fritidstilbud via barneverntjenesten. Tilsvarende andel for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år med barnevernstiltak var 17 prosent.

Støttekontakt er også et tiltak som brukes ofte. Nær 15 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne, og 13 prosent av alle barn med barnevernstiltak hadde støttekontakt i løpet av 2005.

Av de 98 enslige mindreårige asylsøkerne med støttekontakt i løpet av 2005 var 83 i alderen 15-22 år, og 14 personer under 15 år. Nær 15 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak over 15 år hadde altså støttekontakt, mens tilsvarende andel

for de under 15 år var, som for fritidsaktivitet, 17 prosent.

Vi ser at når det gjelder bruk av støttekontakt som barnevernstiltak er det ikke så store forskjeller mellom gruppene enslige mindreårige asylsøkere og hele gruppen av mottakere av barnevernstiltak. Aktivitets-tilbud i fritiden derimot, blir oftere tatt i bruk for enslige mindreårige asylsøkere.

5.1.3. Medisinsk undersøkelse og behandling

Medisinsk undersøkelse og behandling er et tiltak som sjeldent blir tatt i bruk for barn i barnevernet. Totalt var det 659 barn og unge som mottok dette barnevernstiltaket i løpet av 2005, noe som gir en prosentandel på nær 2 for alle barn med tiltak. 36 av disse barna var enslige mindreårige asylsøkere, og det vil si 5,5 prosent av alle de enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av 2005.

5.1.4. Besøkshjem/avlastningstiltak

10 977 barn og unge mottok besøkshjem/avlastningstiltak i løpet av 2005, 28 prosent av alle barn med barnevernstiltak. For de enslige mindreårige asylsøkerne er bildet noe annet. Her var det 35 barn av 657 med barnevernstiltak som hadde besøkshjem eller avlastningstiltak. Det vil si litt over 5 prosent.

7 av de enslige mindreårige asylsøkerne som mottok tiltaket var under 15 år, mens 28 var over 15 år. Det vil si at i overkant av 8 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne i alderen 0-15 år med barnevernstiltak hadde besøkshjem/avlastningstiltak, mens tilsvarende for de over 15 år var nær 5 prosent.

5.1.5. Utdanning/arbeid

I overkant av 8 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak var under utdanning/arbeid via barnevernstjenesten i 2005. Dette er en forholdsmessig høy andel, sammenliknet med gruppen barn og unge med tiltak som helhet. Totalt 542 unge var registrert med utdanning/arbeid i løpet av 2005, noe som gir en prosentandel på 1. Dette tiltaket må nødvendigvis være mer vanlig for ungdom fra de øverste alderstrinnene. Totalt var det 54 enslige mindreårige asylsøkere som mottok utdanning/arbeid som barnevernstiltak, og alle var i alderen 15-22 år.

Viktig å tenke på her er at en del av barna som kommer til Norge som enslige mindreårige asylsøkere kan ha mangelfull eller ingen skolegang fra hjemlandet. Som vi har sett er mange av enslige mindreårige asylsøkere sist i tenårene når de kommer til Norge, og vil dermed kunne havne mellom to stoler. De som er over 16 år har ikke rett til grunnskoleopplæring, og samtidig fyller de kanskje ikke vilkårene for inntak til videregående opplæring på grunn av mangelfull grunnskoleopplæring. De har likevel, etter lov om voksenopplæring, krav på grunnskoleopplæring

(førstegangsopplæring) fra kommunen, som da dekkes av særtilskudd til kommunen¹⁸. Når det gjelder videreutdanning, kan det altså tenkes at de enslige mindreårige asylsøkere igjen kan havne på siden av de krav som stilles.

5.1.6. Barnehage og skolefritidsordning

Som nevnt var det kun 83 enslige mindreårige asylsøkere under 15 år som mottok barnevernstiltak i 2005. Av disse hadde ett barn barnehage, og 11 barn SFO. Begge disse barnevernstiltakene er aldersbestemte, og for å få et reelt bilde av mottakere ser vi på antall og andel barn i alderen 0-7 år med barnehage, og barn i alderen 6-12 år med SFO.

Det var 5 enslige mindreårige asylsøkere i alderen 0-7 år med barnevernstiltak, og det ene barnet med barnehage utgjør da 20 prosent. Når det gjelder alle barn i samme aldersgruppe med barnevernstiltak, hadde 48 prosent barnehage¹⁹.

De 11 enslige mindreårige asylsøkere i alderen 6-12 år med SFO utgjør 23 prosent av de 47 enslige mindreårige asylsøkere i denne aldersgruppen med barnevernstiltak. Av alle barn i alderen 6-12 år med barnevernstiltak i løpet av 2005 var det 29 prosent som SFO²⁰.

5.1.7. Noen barnevernstiltak passer ikke

MST og PMTO er to tiltak som står sentralt som regjeringens satsningsområde innen barnevernet, der foreldre og foresatte skal veiledes og opplæres i metoder for å forandre problematisk samhandling med barnet i hjemmet. Disse tiltakene var det ingen enslige mindreårige asylsøkere som mottok i 2005.

Vi ser altså noen forskjeller i bruk av barnevernstiltak for de enslige mindreårige asylsøkere, sammenliknet med alle med barnevernstiltak i Norge.

---

¹⁸ "Særtilskuddet er ment å dekke kommunenes kostnader til eksamensrettet grunnskoleopplæring for innvandrere i alderen 16 - 20 år som mangler norsk grunnskole eller tilsvarende. Tilskuddsordningen skal bidra til at innvandrere i alderen 16-20 år som ikke har grunnskoleopplæring, kan få eksamen på grunnskolenivå og dermed få rett til videregående opplæring, jf lov om videregående opplæring § 8" (Rundskriv F-094-98, Kunnskapsdepartementet)

¹⁹ Totalt var det i løpet av 2005 11 395 barn i alderen 0-7 år med barnevernstiltak, der 5 478 barn hadde barnehage som tiltak.

²⁰ Totalt var det 14 750 barn i alderen 6-12 år med barnevernstiltak i løpet av 2005, der 4 213 hadde SFO.

6. Hvilke plasseringstiltak brukes?

Lov om barneverntjenester har nå fått en ny paragraf, § 3-4 som trådte i kraft fra 1. januar 2006. Den omhandler botiltak for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, og her slås følgende fast: *Ved bosetting av enslige mindreårige som har framsatt søknad om asyl eller som har fått opphold på grunnlag av slik søknad, skal kommunen foreta en vurdering av den enkeltes behov og på denne bakgrunn tilby egnet botiltak. Av neste avsnitt fremgår det at: Dersom kommunen i forbindelse med vurderingen etter første ledd finner rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter kapittel 4, skal barneverntjenesten undersøke forholdet, jf. § 4-3.*

Modellen som kommunene arbeider etter har to trinn og innebærer at bare enslige mindreårige asylsøkere som man antar har spesielle behov blir tilbudt kontakt med barnevernstjenesten for vurdering av tiltak.

Mye av diskusjonen om enslige mindreårige asylsøkere i Norge har nettopp dreid seg om bo- og omsorgssituasjonen deres, og fokus i mediene har ofte vært rettet mot barns oppvekst i asylmottak, hvor det er blitt avdekket kritikkverdige forhold. Dagbladet hadde i februar 2007²¹ for eksempel følgende oppslag: *"Her bor 78 enslige asylbarn. Bare tre voksne tar vare på dem..."*. Andre avisoppslag har hatt en mer positiv vinkling, som i Dagsavisen i januar 2007²²: *"Åpner nytt tilbud for enslige asylsøkerbarn"*. Sitat: *"Institusjonen som vil stå ferdig 1. oktober 2007 vil ha plass til 30 asylsøkerbarn under 15 år. De skal bo i fem enheter, og 50 årsverk vil bli knyttet til institusjonen"*.

Med andre ord to ytterpunkter med hensyn til bemanning og oppfølging.

Denne undersøkelsen vil kunne gi oss svar på hvor ofte barnevernet bidrar til plassering av enslige mindreårige asylsøkere, og hvilke plasseringstiltak som velges og iverksettes. Først vil vi se på det totale antallet enslige mindreårige asylsøkere som ved utgangen av 2005 var plassert via barnevernstjenesten, og sammenlikne bruk

av plasseringstiltak for denne gruppen med bruk av plasseringstiltak for alle barn i barnevernet.

Er det barnevernets plasseringer i fosterhjem og institusjoner som dominerer bildet, eller plasseres enslige mindreårige oftere i bolig/hybel/bokollektiv? Hvordan er disse tiltakene fordelt innen de ulike aldersgruppene? I framstillingen vil vi skille mellom tiltak til enslige mindreårige asylsøkere under 15 år, og de som er 15 år og over. Det vil i tabellene også være mulig å skille ut enslige mindreårige asylsøkere i barnevernet under 18 år²³.

I barnevernsstatistikken finnes det som nevnt innledningsvis to sett av hovedtall; a) tall for barn med tiltak i løpet av året, og b) tall for barn med tiltak per 31. desember i statistikkåret. I førstnevnte kategori kan ett og samme barn ha flyttet mellom flere plasseringstiltak i løpet av året, og kan dermed være registrert flere ganger. I løpet av 2005 var det totalt registrert 490 plasseringstiltak for enslige mindreårige asylsøkere. På telledatoen 31. desember finner vi at det var 439 enslige mindreårige asylsøkere som var plassert av barnevernet, og her blir barnet bare talt med én gang. Vi skal i fortsettelsen se nærmere på fordelingen per 31. desember 2005.

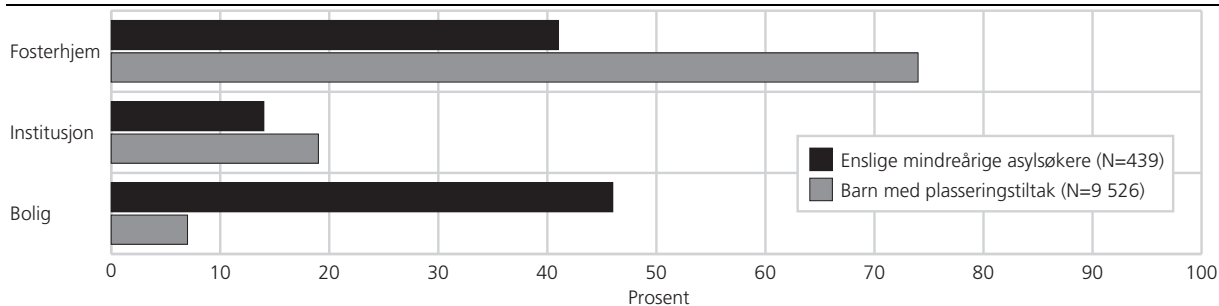
Barnevernsstatistikken har en rekke plasseringstiltak, og for å gi et oversiktlig bilde er noen av disse slått sammen. *Institusjon* omfatter her barne- og ungdomshjem, beredskapshjem, rusmiddelinstitusjon og psykiatrisk institusjon. *Bolig* består av bolig/hybel og bokollektiv (registrert i statistikken som bo- og arbeidskollektiv), mens *fosterhjem* inneholder de fire fosterhjemskategoriene²⁴.

²¹ Artikkel i Dagbladet den 21. februar 2007.

²² Artikkel i Dagsavisen den 31. januar 2007.

²³ Av § 1-3 i Lov om barneverntjenester fremgår det at den sentrale aldersgrensen går ved fylte 18 år, og at forlengelse av tiltak utover fylte 18 år, inntil barnet har fylt 23 år, vil kreve samtykke fra klienten.

²⁴ Forsterket fosterhjem i og utenfor familie, og ordinært fosterhjem i og utenfor familie.

Figur 6.1. Enslige mindreårige asylsøkere og barn med plasseringstiltak per 31.12. Prosentvis fordeling etter type plassering¹. 2005

¹ Fosterhjem omfatter ordinære fosterhjem og forsterket fosterhjem, og begge kategoriene skiller mellom plassering utenom familien og familieplassering. Institusjon omfatter barne- og ungdomshjem, beredskapshjem, rusmiddelinstitusjon og psykiatrisk institusjon. Bolig omfatter bolig/hybel og bokollektiv (registrert i statistikken som bo- og arbeidskollektiv).

6.1. Helhetsbildet, enslige mindreårige asylsøkere og alle barn med barnevernstiltak

Er sammensetningen av hvilke plasseringstiltak enslige mindreårige asylsøkere mottar en annen enn den vi finner for hele gruppen av barn med plasseringstiltak?

Figur 6.1 viser store forskjeller i bruk av plasseringstiltak for de to gruppene. Mens enslige mindreårige asylsøkere oftest er plassert i bolig, er det fosterhjem som dominerer bildet for hele gruppen barn med plasseringstiltak. Når halvparten (46 prosent) av plasserte enslige mindreårige asylsøkere bodde i bolig via barnevernstjenesten ved utgangen av 2005, totalt 200 barn og unge. Av alle plasserte barn var det 7 prosent som bodde i bolig, mens hele 74 prosent var plassert i fosterhjem. Fosterhjem blir ofte brukt også for de enslige mindreårige asylsøkerne, totalt 178 barn og unge hadde dette tiltaket. Dette gir en prosentandel av de plasserte enslige mindreårige asylsøkerne på 41 prosent.

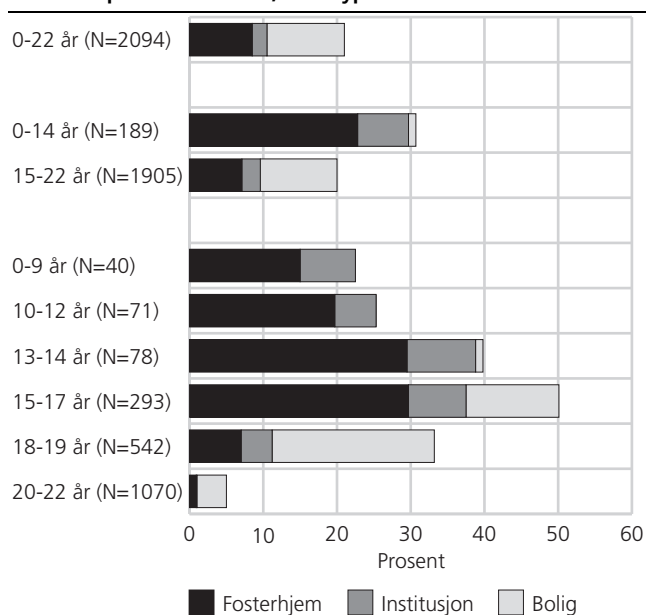
Institusjon er et plasseringstiltak som brukes sjeldnere, både for enslige mindreårige asylsøkere og for alle barn med plasseringstiltak. Totalt 1 816 barn, 19 prosent av de plasserte, bodde i institusjon ved utgangen av 2005. 61 av disse var enslige mindreårige asylsøkere, noe som tilsier at 14 prosent av de plasserte enslige mindreårige asylsøkerne bodde i institusjon.

6.2. Enslige mindreårige asylsøkere og plasseringer, etter alder

6.2.1. 67 prosent av enslige mindreårige med barnevernstiltak var plassert av barnevernet, totalt to av ti enslige mindreårige asylsøkere i Norge.

Som nevnt innledningsvis var det 2 094 enslige mindreårige asylsøkere under 23 år som i 2005 bodde i Norge. 31 prosent av disse var registrert med barnevernstiltak i løpet av 2005. Av de 657 enslige mindreårige asylsøkerne med barnevernstiltak i 2005 var 67 prosent plassert av barnevernet i fosterhjem, bolig eller institusjon av barnevernstjenesten ved utgangen av 2005.

Figur 6.2. Andel av alle enslige mindreårige asylsøkere innen hver aldersgruppe som har plasseringstiltak fra barnevernet per 31. desember, etter type tiltak. Prosent. 2005

Totalt var det 439 enslige mindreårige asylsøkere med plasseringstiltak per 31.12.2005, noe som utgjør 21 prosent av den totale gruppen enslige mindreårige asylsøkere under 23 år i 2005.

Figur 6.2 viser hvor stor prosentandel av de enslige mindreårige asylsøkerne i hver aldersgruppe som var i henholdsvis fosterhjem, institusjon og bolig. Vi ser at antall barn i hver aldersgruppe er forskjellig, fra 40 barn i alderen 0-9 år, til 1 070 i aldersgruppen 20-22 år. Vi ser at andel plasserte varierer mye med alder. Figur 6.2 viser at hele 50 prosent av de enslige mindreårige asylsøkerne fra 15-17 år bosatt i Norge, var registrert med plasseringstiltak ved utgangen av 2005.

6.2.2. Plasseringstiltak mest vanlig for 15-17 åringene, og mindre vanlig for de yngste og de eldste enslige mindreårige asylsøkerne i Norge.

Mens halvparten av de enslige mindreårige asylsøkerne i alderen 15-17 år bosatt i Norge var plassert via barnevernstjenesten ved utgangen av 2005, gjaldt dette relativt få av de yngste.

Av totalt 40 enslige mindreårige asylsøkere i alderen 0-9 år, var 9 barn plassert i fosterhjem eller institusjon. Det betyr at de fleste enslige mindreårige asylsøkerne under 10 år, nær 78 prosent, bodde andre steder, sannsynligvis hos kjente eller på flyktningsmottak. Bare for de eldste enslige mindreårige asylsøkerne med mulighet for barnevernstiltak, var det lavere andel med plasseringstiltak. De 54 unge i alderen 20-22 år som var plassert via barnevernet ved utgangen av 2005, utgjør 5 prosent av det totale antallet enslige mindreårige asylsøkere 20-22 år bosatt i Norge.

6.2.3. Forskjeller i andel plasserte for de over 15 år

Figur 6.2 viser store forskjeller både i andelen plasserte og hvilke plasseringstiltak barnevernet velger for 15-17 åringer, 18-19 åringer, og de fra 20-22 år. Mens hele 50 prosent av alle enslige mindreårige asylsøkere i Norge i alderen 15-17 år var plassert av barnevernet ved utgangen av 2005, var hver tredje 18-19 åring plassert (33 prosent). Blant de eldste ettervernsklientene i aldersgruppen 20-22 år, som med sine 1 070 unge er den klart største gruppen med over halvparten (51 prosent) av alle enslige mindreårige asylsøkere i Norge under 23 år, var fem prosent plassert av barnevernet.

6.3. Hvilke type plasseringstiltak er mest vanlig for enslige mindreårige asylsøkere?

6.3.1. Bolig er det plasseringstiltaket som er mest vanlig

Ser vi hele gruppen enslige mindreårige asylsøkere med plasseringstiltak under ett, viser tabell 6.1 at nær halvparten (46 prosent), eller 200 av de 439 enslige mindreårige med plasseringstiltak, fikk hjelp til bolig. Bolig vil da være enten at barnevernet dekket utgifter til hybel, skaffet plass i bokollektiv eller annet botilbud. En nesten like stor andel (41 prosent), eller 178 barn og unge, var fosterhjemsplassert, og 14 prosent av de plasserte, i alt 61 barn, hadde plass i en barnevernsinstitusjon ved utgangen av 2005.

6.3.2 Fosterhjem til de under 15 år

For de enslige mindreårige asylsøkerne under 15 år var det fosterhjem som var mest vanlig. Tabell 6.1 viser at 43 enslige mindreårige asylsøkere 0-14 år, 74 prosent av de med plasseringstiltak i denne alderen, bodde i

fosterhjem ved utgangen av 2005. Til sammenligning var 14 enslige mindreårige plassert i barnevernsinstitusjon, som vil si 24 prosent av alle enslige mindreårige under 15 år. Dette utgjør 24 prosent av de plasserte enslige mindreårige asylsøkerne i alderen 0-14 år. Bare én person under 15 år står registrert med hjelp til bolig ved utgangen av 2005. Det kan være for eksempel være hybel med oppfølging, eller at barnevernet har skaffet vedkommende plass i et bokollektiv.

6.3.3. Bolig/hybel oftest brukt til de fra 15-22 år

Ni av ti enslige mindreårige asylsøkere under 23 år tilhører aldersgruppen 15-22 år hvor det fortsatt vil være aktuelt å sette inn tiltak fra barnevernet. Mens hjelp til bolig bare helt marginalt ble brukt som plasseringstiltak til enslige mindreårige asylsøkere under 15 år, til under én prosent, er dette det mest brukte plasseringstiltaket til de som er 15 år og over. Av i alt 381 enslige mindreårige asylsøkere i alderen 15-22 år som var registrert med plasseringstiltak ved utgangen av 2005, mottok vel halvparten (52 prosent) hjelp i form av bolig/hybel/bokollektiv. Hver tredje enslig mindreårig asylsøker i alderen 15-22 år som var plassert av barnevernet bodde i fosterhjem, og 12 prosent var plassert på en barnevernsinstitusjon.

Tabell 6.1. Enslige mindreårige asylsøkere med plasseringstiltak fra barnevernet, etter alder og type tiltak. Per 31. desember 2005. Absolutte tall og prosent

Aldersgrupper:	I alt	Fosterhjem ¹	Institusjon ²	Bolig ³
0-22 år	439	178	61	200
0-9 år	9	6	3	0
10-12 år	18	14	4	0
13-14 år	31	23	7	1
15-17 år	147	87	23	37
18-19 år	180	38	23	119
20-22 år	54	10	1	43
Prosent				
Aldersgrupper:				
0-22 år	100	41	14	46
0-9 år	100	67	33	0
10-12 år	100	78	22	0
13-14 år	100	74	23	3
15-17 år	100	59	16	25
18-19 år	100	21	13	66
20-22 år	100	19	2	80
0-14 år	100	74	24	2
15-22 år	100	35	12	52
0-17 år	100	63	18	19

¹ Fosterhjem omfatter ordinære fosterhjem og forsterket fosterhjem, og begge kategoriene skiller mellom plassering utenom familien og familieplassing.

² Institusjon omfatter her barne- og ungdomshjem, beredskapshjem, rusmiddelinstusjon og psykiatrisk institusjon.

³ Bolig omfatter bolig/hybel og bokollektiv (registrert i statistikken som bo- og arbeidskollektiv).

6.3.4. ...fosterhjem dominerer likevel bildet for 15-17-åringene

Aldersgruppen 15-17 år skiller seg klart ut fra de litt eldre ettervernsklientene, de fra 18-22 år, med hensyn til hvilke plasseringstiltak barnevernet har iverksatt. Av de 147 enslige mindreårige asylsøkerne i alderen 15-17 år som var registrert med plasseringstiltak ved utgangen av 2005, var seks av ti (59 prosent) plassert i fosterhjem. Hver fjerde (25 prosent) mottok hjelp til bolig, og 16 prosent hadde plass på en barnevernsinstitusjon.

6.3.5. Hjelp til bolig for ettervernsklientene

For de yngste ettervernsklientene i alderen 18-19 år finner vi som sagt en helt annen fordeling av plasseringstiltakene, enn for 15-17-åringene. Ved utgangen av 2005 var hver tredje (33 prosent) av de 542 enslige mindreårige asylsøkerne i Norge i alderen 18-19 år plassert av barnevernet. To av tre (66 prosent) av de 180 ungdommene som var plassert av barnevernet, var registrert med tiltaket bolig. Også blant 18-19 åringene var flere plassert i fosterhjem enn i institusjon, henholdsvis 21 og 13 prosent. Dette vil kanskje overraske noen da det som kjent har vært svært vanskelig å rekruttere nye fosterhjem til ungdommer, og spesielt til ungdom med innvandrerbakgrunn. Trolig er det her snakk om fosterhjems-plasseringer som har vart noen år, og som barnevernet klarer å forlenge for ungdommene etter fylte 18 år, fordi de fortsatt har behov for ettervernstiltak. Av figur 2 ser vi at bare én prosent av enslige mindreårige asylsøkere i aldersgruppen 20-22 år var i fosterhjem ved utgangen av 2005, nesten ingen var institusjons-plassert, og at fire prosent fortsatt fikk hjelp til bolig av barnevernet.

6.3.6. Fosterhjemsplassert hos familie?

På bakgrunn av intervju med 25 enslige mindreårige asylsøkere under 18 år fant Ketil Eide at 19 av disse i utgangspunktet var plassert hos slektninger (bror, søster, onkel eller tante), eller hos andre personer med samme etnisk bakgrunn (Eide 2000).

Et uttalt ønske fra departementet, av hensyn til barnets beste, er at hjelpeapparatet bør satse på en minoritetsbasert omsorg, enten dette gjelder fosterhjems-plasseringer eller bofellesskap av personer med samme bakgrunn. Det er derfor kanskje rimelig å anta at flere av de enslige mindreårige asylsøkerne som plasseres i fosterhjem blir familieplassert, enn det vi finner for hele gruppen av barn med fosterhjemstiltak i barnevernsstatistikken.

Ved utgangen av 2005 var 7 030 barn og unge plassert i fosterhjem, og tabell 6.2 viser at det vanligste er at barn plasseres i fosterhjem utenom familien, noe som også gjelder de enslige mindreårige asylsøkerne.

Tabell 6.2. Enslige mindreårige asylsøkere og alle barn i fosterhjem, etter type tiltak. Per 31.12.2005. Absolutte tall og prosent

	Fosterhjem i alt	Fosterhjem utenom familien	Fosterhjem familieplassert
Enslige mindreårige asylsøkere	178	119	59
Alle barn i fosterhjem	7 030	5 539	1 491
Prosent			
Enslige mindreårige asylsøkere	100	67	33
Alle barn i fosterhjem	100	79	21

Vi ser at 21 prosent av barn i fosterhjem var plassert hos familie, og at dette var noe mer vanlig for de enslige mindreårige asylsøkerne. 33 prosent, flere enn 3 av 10, enslige mindreårige asylsøkere i fosterhjem bodde hos familie.

Del II:
Enslige mindreårige asylsøkere i
Norge

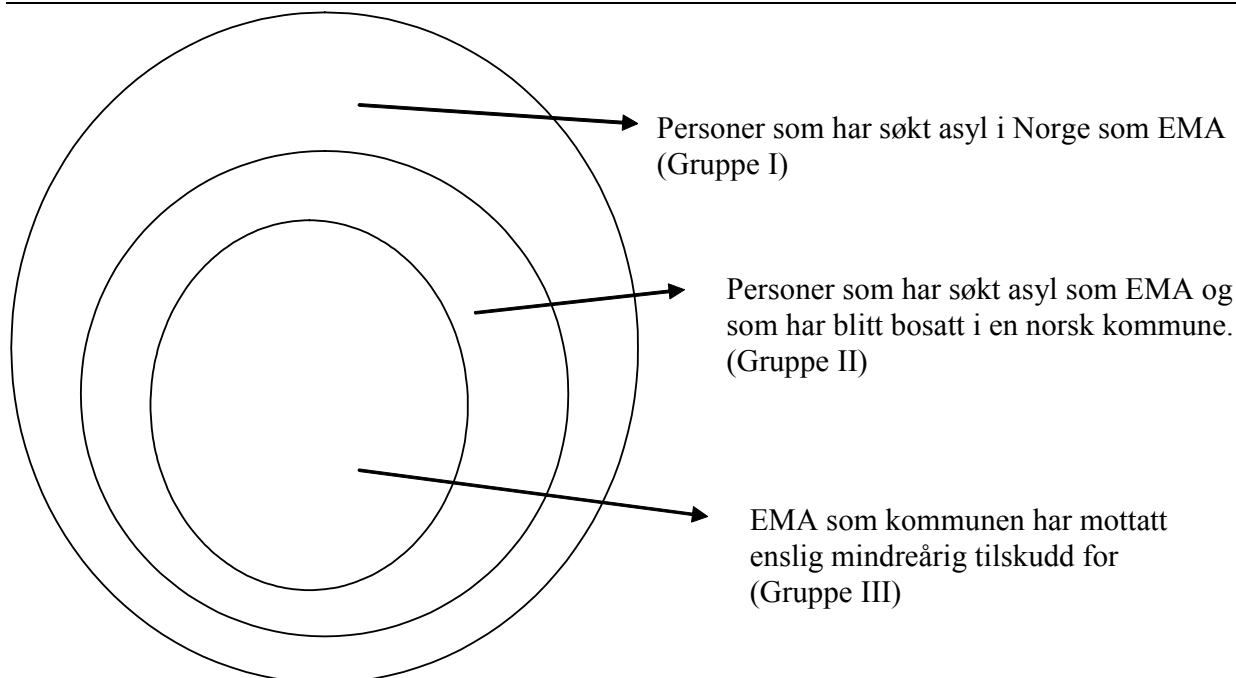
7. Enslige mindreårige asylsøkere i befolkningsstatistikksystemet

7.1. Hvem er enslige mindreårige?

Enslige mindreårige asylsøkere er fellesbetegnelsen på alle barn og unge under 18 år som kommer til landet uten foreldre, eller som ikke har andre voksne med forelderansvar i Norge. Dette inkluderer også de som kommer til landet i følge med andre voksne enn sine egne foreldre, for eksempel sammen med eldre søsken, tante, onkel eller lignende. Norge har med dette en videre definisjon på enslige mindreårige enn den som brukes av FN (www.udi.no). UDIs oversikter over antall enslige mindreårige er basert på alderen søker selv oppgir ved ankomst. Ikke alle som søker asyl vil få

opphold i Norge, videre vil heller ikke alle som søker asyl som EMA bli bosatt som EMA med de rettigheter det innebærer. Det kan på et senere tidspunkt, for eksempel etter en aldersundersøkelse, vise seg at søkeren er over 18 år. Statistikken som viser hvor mange enslige mindreårige asylsøkere som ankommer Norge gir derfor ikke nødvendigvis en oversikt over hvor mange enslige mindreårige asylsøkere som får bli i Norge og som blir bosatt som EMA. Vi har valgt å illustrere dette med tre mulige avgrensninger av målgruppen enslige mindreårige asylsøkere (figur 7.1).

Figur 7.1 Avgrensning av populasjonen. Enslig mindreårige asylsøkere i Norge.

7.2. Avgrensning av populasjonen

Den første gruppen (Gruppe I) som vi søker å gjenfinne, omfatter alle de personer som har søkt asyl i Norge som enslig mindreårig asylsøkere. Her vil alle, uavhengig av hva salgs vedtak disse senere har fått av norske utlendingsmyndigheter inkluderes.

Gruppe II er de personer som har søkt asyl som EMA og som vi senere klarer å gjenfinne i Besys, med et gyldig fødselsnummer. Det vil si at de har fått et positivt bosettingsvedtak av norske utlendingsmyndigheter²⁵

En svakhet med begge disse inndelingene er at vi bare vet om en person har søkt asyl i Norge som EMA, vi kjenner ikke til om norske myndigheter faktisk bosatte vedkommende som EMA. I UDIs registre kan vi ikke lese ut av selve vedtaket hvorvidt norske myndigheter fant personene å være EMA eller ikke. Blant dem som har søkt asyl i Norge som EMA har brorparten kommet fra land som gjør at disse personene uansett ville få et opphold i Norge. En mulig framgangsmåte for å gjenfinne dem som har blitt bosatt som EMA er forsøkt i det vi kaller gruppe III.

Gruppe III. Fra 1996 og framover har det for alle bosatte som kommunene har søkt og mottatt EMA-tilskudd for blitt registrert om en person er bosatt som EMA eller ikke²⁶. Vi vil for vårt videre arbeid bruke denne variabelen for å fastslå hvorvidt en person er EMA eller ikke. Fordelen med å bruke denne variabelen er at vi unngår de saker hvor en person har søkt om asyl som EMA, fått opphold, men ikke bosatt som EMA. Videre må vi legge til grunn at dette er personer som det norske samfunn tar et særlig ansvar for, noe som bl.a. annet kommer til uttrykk ved at kommunene mottar et særlig integreringstilskudd for EMA utover det som gis for øvrige bosatte flyktninger. En mulig feilkilde for denne gruppen kan være i de tilfeller hvor kommunen ikke har søkt staten om EMA-tilskudd. Vi skal i det følgende prøve å beskrive forholdet mellom disse gruppene for om mulig si noe om dette.

I 2003 startet utlendingsmyndighetene med alders-testing av de som søkte asyl som enslig mindreårig asylsøkere. Disse testene viste at på det tidspunktet oppgav et flertall innen gruppen enslig mindreårig asylsøkere en lavere alder på søknadstidspunktet. Resultatene av disse første undersøkelsene viste at hele

80 prosent av dem som ble undersøkt var over 18 år²⁷. For enslig mindreårige som har blitt bosatt før 2003 er det vanskelig å etterprøve aldersinformasjon. I denne rapporten skal vi ikke si noe om konsekvensen av disse testene, bare registrere at tallet på personer som søkte asyl som EMA sank vesentlig i månedene etter at alderstesting ble innført. Dette må for øvrig også sees i sammenheng med et fall i alle asylsøknader til Norge. For denne rapporten kan vi bare legge til grunn de faktiske registeropplysninger vi finner i DUF og senere i Besys.

7.3. Om kildene vi bruker

Den generelle datakvaliteten i UDIs registre tilsier at vi ikke kan gå lengre tilbake enn 1990 for å si noe om tallet på enslige mindreårige asylsøkere. Vi har derfor ikke gjort noe forsøk på å finne tall for perioden før dette. Registreringsrutiner og verktøy har endret seg i utlendingsmyndighetene de siste tiårene. Om vi legger UDIs årsrapporter til grunn og summerer sammen antallet som har søkt asyl som enslig mindreårig i perioden 1990-2005 kommer vi til 5 850 personer. I denne perioden har kildene for disse tallene variert. For de første årene har kilden vært ISRA senere FLYREG som begge har vært registre for bosettings- og integreringsdelen av arbeidet i UDI, for andre år har kilden vært FREMKON, som har vært UDIs register over personer som søker en tillatelse i Norge. Fra og med 2003 har de ovennevnte blitt samlet i ett register, DUF.

Når vi i 2006 skal prøve å gjenfinne disse personene i UDIs nåværende register (DUF) vil ikke tallene nødvendigvis stemme overens. Det er flere grunner til dette. En forklaring er at de tidlige registrene i UDI var dynamiske slik at eventuelle rettelser og endringer overskrev tidligere registreringer. Først fra de seneste årene foreligger det årsfiler for hvert enkeltår. Når vi lager en ny fordeling basert på registreringene som finnes i UDIs registre i dag får vi følgende fordeling (figur 7.2):

Søylene i figur 7.2 viser antallet EMA-søknader som vi gjenfinner i DUF i dag. Som for øvrige asylsøknader til Norge i denne perioden finner vi en kraftig økning i søknader i perioden 1999-2003, med en påfølgende nedgang i 2004 og 2005. I 2002 søkte hele 936 personer asyl i Norge som EMA, mot bare 75 personer 6 år før. Sammenligner vi med øvrige asylsøknader ser vi at den store asylinnvandringen fra Balkan i 1993/1994 ikke gav utslag i en tilsvarende økning i tallet på EMA-søknader, ser vi derimot på søknadene for siste del av 1990-tallet og utviklingen på 2000-tallet finner vi en sammenfallende trend. I snitt har vel 5 prosent av asylsøknadene til Norge i perioden vært enslig mindreårig-søknader, i 1997 utgjorde EMA-søknadene 8 prosent av alle asylsøknader til Norge.

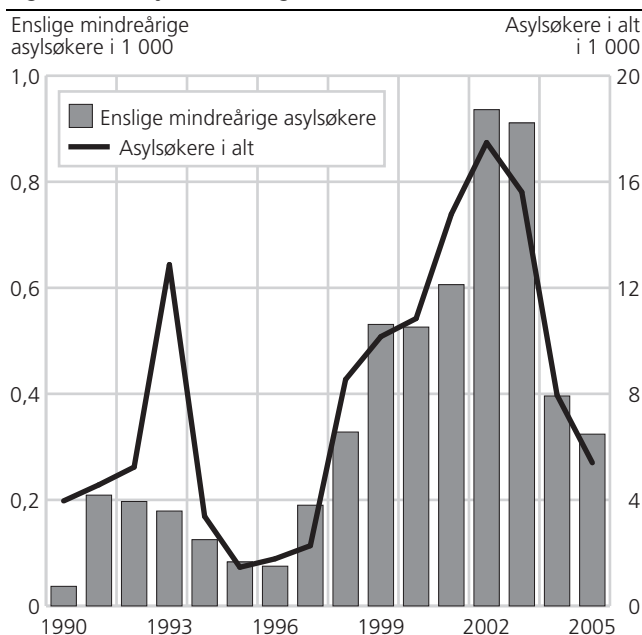
²⁵ Som vi senere skal se så fordrer ikke dette at det foreligger et positivt asylvedtak.

²⁶ Ved innføringa av eit nytt finansieringssystem i 1991 for det arbeidet kommunane utfører i samband med busetjing og integrering av flyktningar, blei ordninga med statsrefusjonen av utgifter som barnevernet har i samband med tiltak for einslege mindreårige flyktningar og asylsøkjalar, halden ved lag. Frå og med 1996 blei ordninga lagd om slik at den statlege refusjonen for kommunale utgifter til barnevernet i samband med tiltak for denne gruppa blei erstatta av eit særskilt tilskott ” (Stortingsmelding 17 (2000-2001) Asyl- og flyktningpolitikken i Norge).

²⁷ UDIs årsrapport (2004:17)

Figur 7.2. Asylsøknader og EMA-søknader 1990-2005

Kilde: Datasystem for utlendingsforvaltning (DUF).

Tabell 7.1. EMA-søknader 1990-2006 i DUF innregistrert i Det sentrale folkeregisteret¹

Søknadsår	Ikke registrert i DSF	Registrert i DSF	I alt	Andel registrert i DSF
1990	-	37	37	100 %
1991	36	173	209	83 %
1992	33	164	197	83 %
1993	33	146	179	82 %
1994	26	99	125	79 %
1995	10	73	83	88 %
1996	10	65	75	87 %
1997	29	161	190	85 %
1998	45	283	328	86 %
1999	107	424	531	80 %
2000	146	380	526	72 %
2001	210	396	606	65 %
2002	403	533	936	57 %
2003	423	489	912	54 %
2004	216	180	396	45 %
2005	194	130	324	40 %
2006	110	8	118	7 %
I alt	2 031	3 741	5 772	65 %

¹ Noen av disse vil ikke ha fått tildelt fødselsnummer, men såkalt D-nummer, dette gjelder imidlertid bare et fåtall. For nærmere beskrivelse av D-nummer se for eksempel.

<http://www.skatteetaten.no/Templates/Artikkel.aspx?id=6640&epslanguage=NO>

Kilde: Kobling av DUF og Besys

7.4. 2/3 av dem som har søkt asyl som enslig mindreårige er registrert som bosatte i Norge

I alt er det vel 5 800 personer som UDI pr mai 2006 har registrert som EMA i DUF, disse vil inngå i det vi innledningsvis identifiserte som gruppe I. I gruppe II finner vi dem som har blitt innregistrert i Folke-registeret og som vi dermed har mulighet for å koble til Besys²⁸ som er SSBs kopibase av DSF. I tabell 7.1 ser vi at i overkant av 3700 EMA har blitt innregistrert i Besys/DSF, samlet utgjør dette vel 2/3 av søkerne, vi ser at andelen som har blitt innregistrert synker på 2000-tallet, den særlig lave andelen i 2005 (og 2006) skyldes at noen av sakene da ikke var ferdigbehandlet – se for øvrig tabell 7.2.

En alternativ måte å gå fram på ville være å se på det siste vedtaket som UDI har innregistrert på søkerne. Dette er illustrert i tabell 7.2, tabellen viser at det store flertall av dem som har kommet til Norge som enslig mindreårige asylsøkere har fått opphold på humanitært grunnlag, bare i underkant av to prosent av søkerne har fått asyl. Vi ser også at det er et rimelig samsvar mellom dem som har fått avslag og dem som ikke har mottatt fødselsnummer (jmf tabell 7.1). Her kunne vi valgt å gå videre bare med dem med et positivt asylvedtak, men som disse to tabellene viser – ville vi da miste noen personer som har blitt innregistrert i DSF øyensynlig uten å ha et positivt asylvedtak registrert i DUF.

Tabell 7.2. EMA-søknader etter asylvedtak 1990-2006

Søknads-år	Opphold på humanitært grunnlag		Overføring flyktning	Annet	Avslag	I alt
	Asyl	grunnlag	ning			
1990	-	25	2	6	4	37
1991	-	150	6	22	31	209
1992	-	127	5	14	51	197
1993	-	93	4	35	47	179
1994	1	92	2	6	24	125
1995	-	65	3	4	11	83
1996	-	63	1	3	8	75
1997	2	154	1	6	27	190
1998	6	249	11	13	49	328
1999	3	373	17	55	83	531
2000	3	329	31	54	109	526
2001	7	320	50	53	176	606
2002	30	443	31	66	366	936
2003	24	289	64	51	484	912
2004	15	107	20	30	224	396
2005	19	93	43	126	43	324
I alt	111	2 981	321	642	1 742	5 797

Kilde: DUF

Figur 7.3 viser vi det relative forholdet mellom asylvedtakene. Mens nær tre av fire EMA-søknader ble innvilget opphold på humanitært grunnlag på 1990-tallet, synker denne andelen (i takt med økt tilstrømming av søkere) til godt under halvparten på 2000-tallet. Samtidig ser vi en økning i andelen som har fått asyl på 2000-tallet. Det har også vært en relativ (og absolutt) økning i tallet på EMA som har kommet som overføring flyktninger. Vi finner særlig høye andeler avslag i årene 2003-2004 hvor mer enn halvparten av EMA-søkerne får avslag. Om vi ser på oppholdsgrunnlaget utelukkende for dem som har blitt innregistrert i DSF (tabell 7.3) får vi følgende fordeling. Vi finner vel 450 personene som har blitt registrert uten å ha et gyldig

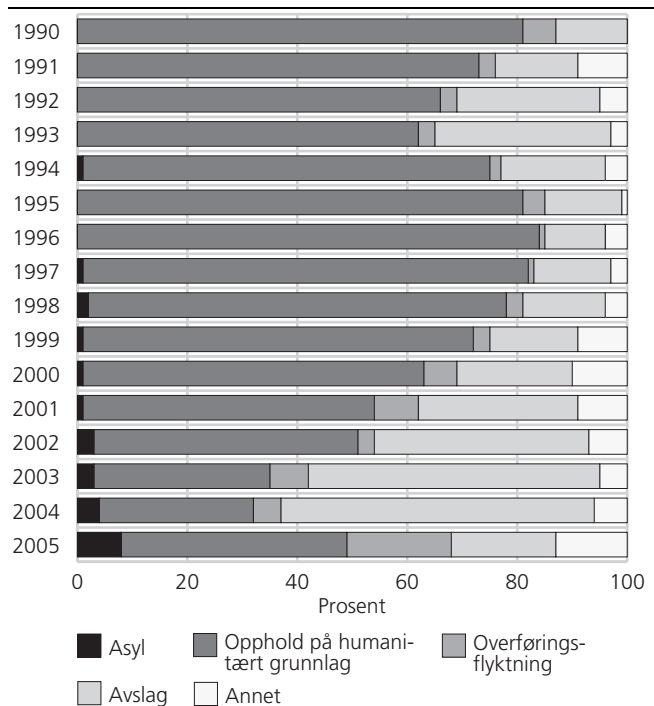
²⁸ I perioden 1986-1993 ble personer som søkte om asyl i Norge tildelt et fødselsnummer, tallene for de første årene i må derfor tolkes i lys av dette.

asylvedtak. I perioden 1987-1994 ble alle asylsøkere innregistrert i Folkeregisteret før tidspunkt for asylvedtak. Noe som er med å forklare at også personer som har fått avslag er tatt med i tabell 7.3. En annen forklaring er at noen av dem som har fått et avslag (kanskje i første instans) kan ha fått et gyldig vedtak senere, uten at dette har blitt innregistrert. I tillegg kommer øvrige feilregistreringer, etc.

Som tidligere nevnt ble det fra 1996 innført et eget EMA-tilskudd for de personer som norske kommuner har søkt og mottatt EMA-tilskudd for. Dette kan være en bedre indikasjon på hvem som faktisk ble bosatt som EMA enn bare å legge søknaden til grunn. Med denne forutsetningen får vi fordelingen som vist i tabell 7.4 for det vi har valgt å kalle gruppe III. Vi ser at de mulige feilregistreringene er vesentlig redusert, samt at det har blitt noen færre i gruppen som har fått opphold på humanitært grunnlag. Vi skal her være forsiktige med å anslå noe størrelsesforhold, men differansen mellom tabell 7.4 og 7.3 for de som har fått opphold i perioden 1996-2005 kan gi et anslag på konsekvensene av den tidligere omtalte alders-testingen. Ser vi isolert på denne perioden har 2 719 personer fått et positivt asylvedtak (asyl, opphold på humanitært grunnlag, overføringsflyktning). I tabell 7.4, gjenfinner vi 2 275 av disse. Slik at om vi skal gjøre et forsøk på å tallfeste differansen mellom gruppe II og III vil den være på i underkant av 450 personer.

Vi må her legge til at for året 2005 mister vi nok noen, da noen saker fortsatt vil være under behandling.

Figur 7.3. EMA-søknader etter asylvedtak 1990-2005. Prosent

Kilde: Datasystem for utlendingsforvaltning (DUF).

Tabell 7.3. EMA-søknader etter asylvedtak 1990-2005. Personer som er registrert i Det sentrale folkeregisteret (DSF)

Søknadsår	Asyl	Opphold på humanitært grunnlag	Overføringsflyktning	Avslag	Annet	Under behandling	I alt
1990		25	2	4	-	6	37
1991		144	6	18	3	2	173
1992		124	4	30	4	2	164
1993		93	4	23	1	25	146
1994	1	92	2	4	-		99
1995		65	3	3	-	2	73
1996		63	1	1	-		65
1997	2	152	1	3	3		161
1998	6	247	11	18	1		283
1999	3	368	17	22	10	4	424
2000	3	321	31	20	5		380
2001	6	316	50	21	3		396
2002	30	438	27	34	4		533
2003	24	288	59	110	8		489
2004	15	103	20	40	1	1	180
2005	19	68	30	4	3	6	130
I alt 1990-2005	109	2 907	268	355	46	48	3 733
I alt 1996-2005	108	2 364	247	273	38	11	3 041

Kilde: Kobling av DUF og Besys

Tabell 7.4. EMA-søknader etter asylvedtak 1996-2005. Personer som har fått fødselsnummer og som kommunen har mottatt EMA-tilskudd for

Søknadsår	Asyl	Opphold på humanitært grunnlag	Overføringsflyktning	Avslag	Annet	Under behandling	I alt
1996		56	1	1	-		58
1997	2	138	1	2	3		146
1998	5	232	11	12	1		261
1999		333	17	14	-	3	367
2000	2	291	30	10	2		335
2001	6	295	46	6	3		356
2002	25	340	27	9	-		401
2003	19	181	56	3	3		262
2004	8	76	17	1	-		102
2005	9	28	23	-	-		60
Totalt	76	1 970	229	58	12	3	2 348

Kilde: Kobling av Datasystem for utlendingsforvaltning (DUF) og Besys

8. Hva kan befolkningsstatistikken fortelle om de som har blitt bosatt som enslige mindreårige asylsøkere?

I det videre arbeid vil vi gå videre med gruppe III, det ble redegjort for denne gruppen i forrige kapittel, gruppen omfatter alle EMA som det har blitt søkt EMA-tilskudd for. Undersøkelsen om EMA i barnevernet bygger på en kobling av alle EMA med gyldig fødselsnummer mot de siste årgangene av barnevernsstatistikken. Der vil vi kunne belyse hvor mange som mottar tiltak fra barnevernet og hvilke barnevernstiltak som settes inn.

Tabell 8.1. Bosatte EMA etter innvandringsår og kjønn. 1996-2005¹

Innvandringsår	Menn	Kvinner	I alt	Andel kvinner
1996	25	17	42	40 %
1997	40	35	75	47 %
1998	115	58	173	34 %
1999	191	85	276	31 %
2000	281	82	363	23 %
2001	241	78	319	24 %
2002	237	85	322	26 %
2003	270	92	362	25 %
2004	225	84	309	27 %
2005	68	34	102	33 %
I alt	1 693	650	2 343	28 %

¹ Fra nå av brukes bosettingsår fra Det sentrale folkeregisteret (DSF)/Besys (basert på offisiell folkeregistreringsdato, det vil si fra den dato personen har blitt bosatt i en norsk kommune). Grunnet ventetid før bosetting vil ikke bosettingsår og ankomstår nødvendigvis være sammenfallende. Dette forklarer også differansen mellom tabell 9.1 og tabell 8.4.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I snitt i perioden har det blitt bosatt noe under en tredjedel kvinner. Vi ser at det har vært en synkende andel kvinner sammenlignet med de årene hvor antallet EMA-søknader var lave, med nær halvparten kvinner tidlig i perioden, sammenlignet med perioden 2000-2004 hvor vi ser en særlig økning i antallet bosatte menn.

8.1. Unge EMA - 1000 bosatte var 15 år eller yngre på søknadstidspunktet

I absolutte tall har det blitt bosatt i overkant av 1000 EMA som var 15 år eller yngre på søknadstidspunktet. Andelen svært unge bosatte EMA har sunket noe i perioden 1996-2005 og alderen for de som har blitt bosatt har gradvis blitt høyere. Fra 1999 og utover utgjør 16- og 17 åringer over halvparten av de bosatte, i 2002 var nær 2 av 3 bosatte 16 eller 17 år på søknadstidspunktet. I årene 1996-1998 var andelen svært unge EMA langt høyere. I 1997 var nær 20 prosent av de bosatte EMA under 10 år gamle på søknadstidspunktet. Denne gruppen har sannsynligvis blitt bosatt sammen med sine følgepersoner (som kan være øvrige familiemedlemmer), men som vi har vært inne på i kapittel 7 så er registreringene på følgeperson ikke så gode at disse data kan brukes.

Tabell 8.2. Bosatte EMA etter innvandringsår og alder. 1996-2005¹

Innvandringsår	Under 18 år										Over 18 år
	Under 10 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	17 år	18 år	
1996	12 %	3 %	5 %	3 %	3 %	9 %	14 %	28 %	19 %	3 %	0 %
1997	18 %	3 %	5 %	1 %	10 %	8 %	16 %	24 %	14 %	1 %	1 %
1998	11 %	4 %	3 %	4 %	5 %	12 %	17 %	24 %	18 %	0 %	0 %
1999	7 %	2 %	2 %	5 %	5 %	8 %	14 %	32 %	25 %	0 %	1 %
2000	6 %	1 %	1 %	2 %	7 %	10 %	15 %	30 %	24 %	2 %	1 %
2001	3 %	1 %	1 %	3 %	7 %	7 %	14 %	34 %	26 %	3 %	0 %
2002	4 %	1 %	2 %	2 %	2 %	8 %	13 %	35 %	29 %	1 %	1 %
2003	8 %	2 %	1 %	2 %	6 %	4 %	16 %	34 %	23 %	2 %	2 %
2004	5 %	2 %	0 %	6 %	10 %	8 %	15 %	34 %	21 %	0 %	0 %
2005	10 %	3 %	3 %	3 %	5 %	10 %	12 %	35 %	17 %	2 %	0 %

¹ Også her brukes bosettingsår fra Det sentrale folkeregisteret (DSF)/Besys, se fotnote 34.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Tabell 8.3. Bosatte EMA etter innvandringsår og registreringsstatus 01.01. 2006

Innvandringsår	Bosatt	Utvandret	Død	I alt
1996	36	6	-	42
1997	67	6	2	75
1998	157	16	-	173
1999	241	34	1	276
2000	317	46	-	363
2001	294	24	1	319
2002	309	13	-	322
2003	353	9	-	362
2004	306	2	1	309
2005	102	-	-	102
	2182	156	5	2343

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

UDI startet alderstesting i 2003 på bakgrunn av mistanke om at mange av dem som oppgav å være EMA i virkeligheten var eldre. Denne testingen ble konsentrert om personer i tvilstilfeller (fra 16 år og oppover). Dette reflekteres også i bosettingstallene som viser at selv om andelen 16 og 17 åringer som ble bosatt steg noe på 2000-tallet så er denne andelen langt lavere en det for alle søkere (se for eksempel UDI rapport 4/2003).

I perioden fra 1996 og fram til 2006 har det store flertallet av de bosatte EMA blitt boende i Norge. I løpet av denne perioden er det bare 156 EMA som er registrert som utvandret. I 1999 og i 2000 er 12-13 prosent av de bosatte registret som utvandret, mens bare 4 prosent av de bosatte EMAene i 2002 er registrert som utvandret.

8.2. Bosatte enslige mindreårige asylsøkere, hvor kommer de fra?

I tabell 8.4 viser vi de 15 største landgruppene bosatt i perioden 1996-2005 og som er registrert bosatt i Norge ved inngangen til 2006. Som for ankomstene ser vi at det var få bosatte i begynnelsen og slutten av perioden, med en topp i 2003 med vel 350 bosatte. Somalia utmerker seg særskilt, med i overkant av en fjerdedel av de bosatte, EMA fra Somalia var største landgruppe for alle år i perioden, med unntak av årene 2000 (Irak) og 2003-2004 (Afghanistan). Ser vi videre på de største landgruppene følger Irak, Afghanistan Sri Lanka og Etiopia alle med over 200 bosatte i perioden. Summerer vi de 5 største landgruppene finner vi mer enn 3/4 av alle de bosatte EMA i perioden.

Av landgrupper som vi vanligvis ikke har mange asylsøkere fra ser vi at det i 2004 ble det bosatt 34 fra Liberia og 19 fra Burundi i 2003. Russland (Tsjetsjenia) og Serbia og Montenegro (Kosovo) er de to eneste europeiske landene blant de 15 største. Vi finner 9 landgrupper fra Afrika og 4 landgrupper fra Asia. Om vi sammenligner tallene for øvrige bosatte flyktninger finner vi de samme nivåendringene og de samme trendene, en observasjon er at det har blitt bosatt færre fra Europa, og flere fra Afrikas horn og Sri Lanka om vi sammenligner med øvrige bosettingstall for flyktninger.

Tabell 8.5 viser tall for de EMA som har utvandret i perioden 1996-2005 etter landbakgrunn. Som for bosattallene, viser disse en overvekt av EMA fra Somalia og Irak. For prosjektet med å koble til barnevernsfilene vil vi bare gå videre med de EMA som vi potensielt kan finne igjen og har derfor valgt å begrense oss til som var registret bosatt i Norge ved inngangen til 2006.

Tabell 8.4. Bosatte EMA etter innvandringsår og landbakgrunn. 1996-2005 registrert bosatt i Norge 1.1.2006

Landbakgrunn	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
I alt	36	67	157	241	317	294	309	353	306	102
Somalia	20	29	97	76	99	67	85	66	37	21
Irak[Iraq]	1	5	6	49	125	24	78	13	41	7
Afghanistan	-	-	3	2	15	34	40	91	88	16
Sri Lanka	3	23	14	47	18	78	20	32	11	12
Etiopia	6	8	13	22	37	41	29	34	23	1
Eritrea	1	-	7	12	8	4	10	14	9	4
Liberia	-	-	-	-	-	-	1	6	34	1
Sierra Leone	-	-	1	9	4	14	2	4	2	2
Kongo	-	-	1	-	4	1	4	12	1	13
Burundi	-	-	-	2	-	-	2	19	3	7
Russland[	-	-	-	1	1	5	3	8	6	5
Montenegro	-	-	2	12	3	6	3	-	1	-
Sudan	2	-	2	2	1	1	13	1	3	-
Iran	-	-	5	3	1	2	1	6	4	1
Rwanda	-	-	1	1	1	-	3	3	2	-
Andre	3	2	5	3		17	15	44	41	12

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.5. Bosatte EMA utvandret i perioden 1996-2005

I alt	156
Somalia	78
Irak	30
Serbia og Montenegro	16
Sri Lanka	8
Eritrea	7
Etiopia	3
Andre	14

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 8.6. Folkemengde i alt, innvandrerbefolkningen, flyktninger og bosatte EMA¹ etter fylke. Prosent. 1. januar 2006¹ Bosatte EMA i perioden 1996-2005

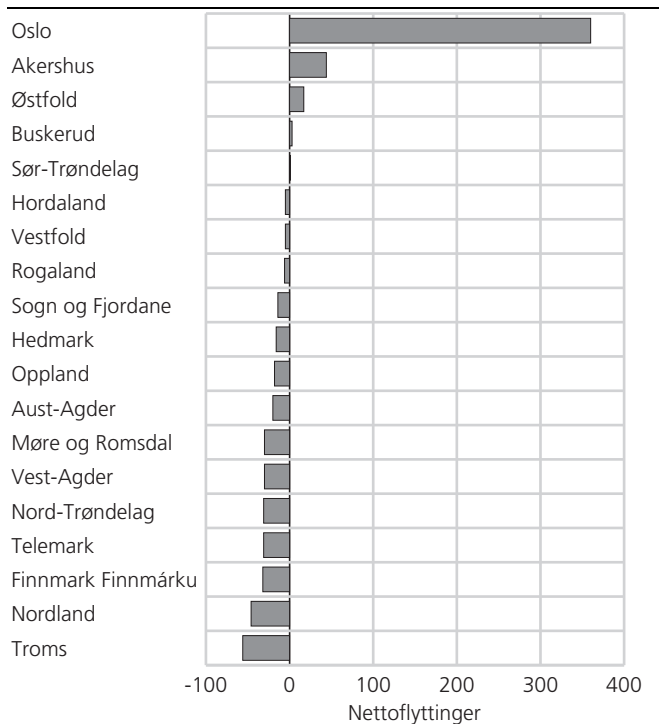
	Folke- mengde i alt	Innvandrere befolk- ningen	Flykt- ninger	EMA
01 Østfold	6 %	6 %	7 %	3 %
02 Akershus	11 %	13 %	11 %	9 %
03 Oslo	12 %	32 %	28 %	28 %
04 Hedmark	4 %	2 %	3 %	3 %
05 Oppland	4 %	2 %	3 %	3 %
06 Buskerud	5 %	6 %	6 %	4 %
07 Vestfold	5 %	4 %	4 %	4 %
08 Telemark	4 %	3 %	4 %	4 %
09 Aust-Agder	2 %	2 %	2 %	2 %
10 Vest-Agder	3 %	3 %	5 %	4 %
11 Rogaland	9 %	8 %	7 %	7 %
12 Hordaland	10 %	7 %	7 %	7 %
14 Sogn og Fjordane	2 %	1 %	1 %	2 %
15 Møre og Romsdal	5 %	2 %	2 %	3 %
16 Sør-Trøndelag	6 %	4 %	4 %	4 %
17 Nord-Trøndelag	3 %	1 %	1 %	2 %
18 Nordland	5 %	2 %	2 %	4 %
19 Troms	3 %	2 %	1 %	4 %
20 Finnmark	2 %	1 %	1 %	3 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %
Absolutte tall	4 640 219	386 699	117 231	2 182

¹ Bosatte EMA i perioden 1996-2005.

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

8.3. Hvor i Norge ble de enslige mindreårige bosatt og hvor bor de i dag?

I tabell 8.6 ser vi på hvor i landet de enslige mindreårige bor (pr 1. januar 2006). Vi ser at når vi fordeler på fylke er bosettingsmønsteret svært likt det vi finner for flyktningebefolkningen, med en høyere konsentrasjon på østlandsområdet – og da særlig i Oslo sammenlignet med befolkningen i alt. EMA avviker noe fra flyktningebefolkningen med færre bosatte i Østfold, Akershus og Buskerud enn det vi finner i den øvrige flyktningebefolkningen og en noe høyere andel i de tre nordligste fylkene. I de siste årene har det vært en stor sekundærflytting av flyktninger til byene i Østfold og til Drammen, det samme bildet avtegner seg ikke for EMA-gruppen om vi bare ser på dette øyeblikksbildet. Det er imidlertid viktig å påpeke at flyktningebefolkningen i Norge har en lengre samlet botid enn EMA (bl.a. grunnet den måten vi har definert EMA på). Dette gjør at denne gruppen samlet har hatt flere "eksponeringsår" for sekundærflytting.

Figur 8.1. Netto tilflytting av bosatte EMA i perioden 1996-2005. Absolutte tall

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

I figur 8.1 viser vi tall for nettoutflytting for EMA i perioden 1996-2005. Ser vi på gruppens sekundærflyttinger i perioden finner vi nettoutflytting til 5 fylker og netto utflytting fra 14. Oslo er i særklasse det fylket som har mottatt flest netto tilflyttinger, flest netto utflyttinger finner vi fra de tre nordligste fylkene. Dette er et flyttemønster som minner om det vi finner for den øvrige flyktningebefolkningen. Høydahl og Selboe (2006) har sett på flyttemønsteret til flyktninger bosatt i perioden 1995-2004. De finner at bare fem fylker har netto tilflytting av flyktninger i perioden. Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold. Flest nettoutflyttinger har Oslo, deretter følger Østfold, så Akershus. Dette er et mønster som er svært likt det vi ser for nettoutflyttingstallene for EMA.

Referanser

Allertsen, Linda M. og Trygve Kalve: *Innvandrerbarn i barnevernet 2004*. Rapport 2006/19. Statistisk sentralbyrå, 2006.

Allertsen, Linda M. og Trygve Kalve: *Plasseringer i barnvernstjenesten. Store forskjeller i plasseringer av barn og unge - med og uten innvandrerbakgrunn*. Samfunnspeilet 4/2006. Statistisk Sentralbyrå, 2006.

Dagbladet: "Her bor 78 enslige mindreårige asylbarn. Bare tre voksne tar var på dem..." Artikkel 21. februar 2007

Dagsavisen: "Åpner nytt tilbud til enslige mindreårige asylsøkerbarn" Artikkel 31. januar 2007

Datasystem for utlendingsforvaltning (DUF)

Eide, Ketil: *Barn i bevegelse Om oppvekst og levevilkår for enslige mindreårige flyktninge*. Høgskolen i Telemark. 2000.

Engebriktsen, Ada: *Forlatte barn, ankerbarn, betrodde barn... Et transnasjonalt perspektiv på enslige, mindreårige asylsøkere*. NOVA Rapport 7/02, 2002

Høring: *Forslag fra arbeidsgruppe for enslige mindreårige asylsøkere*. Arbeids- og inkluderingsdepartementet. 2003.
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/aid/dok/hoeringer/hoeringsdok/2003/Horing-Fslag-fra-arbeidsgruppe-om-enslige-mindrearige.html?id=95810>

Høring: *Forslag til regulering av barnevernets omsorgs-ansvar for enslige mindreårige asylsøkere i den første fasen etter ankomst til landet*. Barne- og likestillingsdepartementet. 2007
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/Hoyringar/hoeringsdok/2007/Horing---forslag-til-regulering-av-barne/-2.html?id=479430>

Høydahl, Even og Selboe, Oddveig (2006) "Monitor for sekundærflytting blant flyktninger bosatt i Norge i 1995-2004" Notater 2006/31. Statistisk sentralbyrå

Håndbok for kommunene om arbeid med enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. Q.nr: 1016, BFD 2001.

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/bfd/bro/2001/0006/ddd/pdfv/140463-enslige_mindrearige_ny.pdf

Ingebriktsen, Kristin, Turid Berger og Linda Thorsen: "Ingen her vet at jeg ikke tør sove". Rapport med tilråding om tilsynsmodell for enslige mindreårige asylsøkere. Rapportnummer 30/04. Redd barna, 2004

Kalve, Trygve: *Innvandrerbarn i barnevernet: Flyktningebarn mottar oftest hjelp*. Samfunnspeilet nr. 3. Statistisk Sentralbyrå, 1997.

NOU 2000:12. *Barnevernet i Norge. Tilstandsvurderinger, nye perspektiver og forslag til reformer*. Statens forvaltningstjeneste, Oslo 2000.

Pressemelding. Nr.: 07040 (2007). Utsett opning av bu- og omsorgssenteret på Landsverk. Enslige mindreårige asylsøkjere. Regjeringen.no. Publisert 04.05.07.

Rundskriv F-094-98, Kunnskapsdepartementet. Regjeringen.no
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rundskriv/1998/Rundskriv-F-094-98.html?id=108408>

Rundskriv Q-17-2004. *Om barneverntjenestens ansvar for enslige mindreårige asylsøkere i mottak og kommuner m.m.* Barne- og likestillingsdepartementet. 2004

Statistisk sentralbyrå: Barnevernstatistikk 2002-2006.
<http://www.ssb.no/emner/03/03/10/barneverng/>

Statistisk sentralbyrå: Befolkningsstatistikk.
<http://www.ssb.no/befolkning/>

St.meld.nr. 40 (2001-2002): *Om barne- og ungdoms-neret*. Barne- og familiedepartementet

Stortingsmelding 17 (2000-2001). *Asyl og flyktning-politikken i Norge*. Kommunal- og regionaldepartementet

St.prp. nr. 69 (2006-2007). Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2007

UDIs nettsider <http://www.udi.no/>

UDI (2004). Årsrapport 2004. Utlendingsdirektoratet, Oslo.

Wold, Hinke: *En lang vei å gå. Fokus på enslige mindreårige asylsøkeres hverdag i Norge*. LINJER, nr. 2 – 2002.

Vedlegg A

Vedleggstabeller

Tabell A1. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt i Norge i 2005, etter alder og kjønn. 2005

Alder	I alt	Gutter	Jenter
0-22 år	2 094	1 474	620
0 år	0	0	0
1 år	0	0	0
2 år	1	0	1
3 år	0	0	0
4 år	3	1	2
5 år	1	1	0
6 år	2	1	1
7 år	7	1	6
8 år	11	3	8
9 år	15	10	5
10 år	15	5	10
11 år	29	16	13
12 år	27	16	11
13 år	32	19	13
14 år	46	27	19
15 år	59	36	23
16 år	89	59	30
17 år	145	98	47
18 år	242	173	69
19 år	300	207	93
20 år	389	291	98
21 år	355	262	93
22 år	326	248	78
Aldersgrupper			
0-9 år	40	17	23
10-12 år	71	37	34
13-14 år	78	46	32
15-17 år	293	193	100
18-19 år	542	380	162
20-22 år	1070	801	269

Tabell A2. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, etter alder og kjønn. Absolutte tall og prosentandel. 2005

Kjønn og alder	Enslige, mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak	Antall enslige mindreårige asylsøkere	Andel med barnevernstiltak prosent
Alle 0-22 år	657	2 094	31
Gutter	473	1 474	32
Jenter	184	620	30
0-14 år	83	189	44
0-9 år	17	40	43
10-12 år	31	71	44
13-14 år	35	78	45
15-22 år	571	1 905	30
15-17 år	178	293	61
18-19 år	267	542	49
20-22 år	126	1 070	12

Tabell A3. Enslige mindreårige asylsøkere 0-22 år bosatt i Norge i 2005, og enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak, etter region og fylke. Absolutte tall og per 10 000 barn. 2005

	Antall enslige mindreårige asylsøkere	Antall barn 0-22 år	Enslige mindreårige asylsøkere per 10 000 barn	Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak	Prosentvis andel enslige mindreårige asylsøkere med tiltak
Hele landet	2 094	1 369 641	15,3	657	31,4
Region øst	395	331 343	11,9	119	30,1
Oslo	495	136 045	36,4	120	24,1
Region sør	439	264 965	16,6	76	17,3
Region vest	320	303 236	10,6	154	48,1
Region Midt + Trondheim	214	195 534	10,9	78	36,4
Region nord	230	138 518	16,6	110	47,8
Østfold	67	73 897	9,1	17	25,4
Akershus	195	155 540	12,5	69	35,4
Oslo	495	136 045	36,4	120	24,2
Hedmark	73	51 427	14,2	14	19,2
Oppland	60	50 479	11,9	19	31,7
Buskerud	101	70 215	14,4	23	22,8
Vestfold	101	64 713	15,6	38	37,6
Telemark	100	47 195	21,2	8	8,0
Aust-Agder	39	31 537	12,4	1	2,6
Vest-Agder	98	51 305	19,1	6	6,1
Rogaland	137	130 439	10,5	65	47,4
Hordaland	147	139 251	10,6	73	49,7
Sogn og Fjordane	36	33 546	10,7	16	44,4
Møre og Romsdal	55	74 503	7,4	14	25,5
Sør-Trøndelag	108	81 302	13,3	56	51,9
Nord-Trøndelag	51	39 729	12,8	8	15,7
Nordland	98	70 298	13,9	18	18,4
Troms	71	45 874	15,5	54	76,1
Finnmark-Finnmárku	61	22 346	27,3	38	62,3
Uoppgitt	1	.	.	.	.

Tabell A4. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året. 2005

	Alder							Uoppgitt
	I alt	0-9 år	10-12 år	13-14 år	15-17 år	18-19 år	20-22 år	
Alle	657	17	31	35	178	267	126	3
Økonomisk stønad	483	5	17	21	120	218	101	1
Barnehage	1	1	0	0	0	0	0	0
Støttekontakt	98	1	9	4	29	33	21	1
Tilsyn	114	3	7	7	48	35	13	1
Besøkshjem/avlastningstiltak	35	2	4	1	12	9	7	0
Hjemmekonsulent/avlastning i hjemmet	16	0	0	0	5	8	3	0
Skolefritidsordning (SFO)	11	9	2	0	0	0	0	0
Fritidsaktiviteter	179	0	9	5	49	83	33	0
Utdanning/arbeid	54	0	0	0	7	35	12	0
Medisinsk undersøkning og behandling	36	0	1	1	9	13	12	0
Behandling av barn med særlige opplæringsbehov.	4	0	0	0	1	0	3	0
Foreldre-/barn plasser (inkl. mødre hjem)	1	0	0	0	0	1	0	0
Bolig/hybel	195	0	0	0	28	112	54	1
Beredskapshjem	7	2	1	0	1	3	0	0
Fosterhjem (utenom familien)	71	1	5	10	33	16	6	0
Fosterhjem (familieplassering)	66	4	9	6	31	11	5	0
Forsterket fosterhjem (utenom familien)	57	1	3	7	23	18	5	0
Forsterket fosterhjem (familieplassering)	6	0	0	0	3	3	0	0
Barne- og ungdomshjem	55	1	3	8	22	20	1	0
Rusmiddelinstusjon	0	0	0	0	0	0	0	0
Bo-/arbeidskollektiv	31	0	0	1	11	17	2	0
Psykiatrisk behandling i institusjon	2	0	0	0	1	0	1	0
Poliklinisk psykiatrisk behandling	7	0	0	0	0	4	3	0
MST - multisystemisk terapi	0	0	0	0	0	0	0	0
PMT - foreldeopplæring	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre tiltak	239	6	19	11	63	98	41	1

Tabell A5. Enslige mindreårige asylsøkere med barnevernstiltak i løpet av året, etter alder. Absolutte tall og prosentvis andel med tiltak etter alder. 2005

	Alder			Prosentvis andel med tiltak		
	I alt	0-14 år	15-22 år	Uoppgitt	0-14 år	15-22 år
Alle	657	83	571	3	100,0	100,0
Økonomisk stønad	483	43	439	1	51,8	76,9
Barnehage	1	1	0	0	1,2	0,0
Støttekontakt	98	14	83	1	16,9	14,5
Tilsyn	114	17	96	1	20,5	16,8
Besøkshjem/avlastningstiltak	35	7	28	0	8,4	4,9
Hjemmekonsulent/avlastning i hjemmet	16	0	16	0	0,0	2,8
Skolefritidsordning (SFO)	11	11	0	0	13,3	0,0
Fritidsaktiviteter	179	14	165	0	16,9	28,9
Utdanning/arbeid	54	0	54	0	0,0	9,5
Medisinsk undersøkning og behandling	36	2	34	0	2,4	6,0
Behandling av barn med særlige opplæringsbehov	4	0	4	0	0,0	0,7
Foreldre-/barn plasser (inkl. mødre hjem)	1	0	1	0	0,0	0,2
Bolig/hybel	195	0	194	1	0,0	34,0
Beredskapshjem	7	3	4	0	3,6	0,7
Fosterhjem (utenom familien)	71	16	55	0	19,3	9,6
Fosterhjem (familieplassering)	66	19	47	0	22,9	8,2
Forsterket fosterhjem (utenom familien)	57	11	46	0	13,3	8,1
Forsterket fosterhjem (familieplassering)	6	0	6	0	0,0	1,1
Barne- og ungdomshjem	55	12	43	0	14,5	7,5
Rusmiddelinstusjon	0	0	0	0	0,0	0,0
Bo-/arbeidskollektiv	31	1	30	0	1,2	5,3
Psykiatrisk behandling i institusjon	2	0	2	0	0,0	0,4
Poliklinisk psykiatrisk behandling	7	0	7	0	0,0	1,2
MST - multisystemisk terapi	0	0	0	0	0,0	0,0
PMTO - foreldeopplæring	0	0	0	0	0,0	0,0
Andre tiltak	239	36	202	1	43,4	35,4

Tabell A6. Årsverk i barnevernstjenesten per 31. desember, etter region og fylke. Absolutte tall og per 1 000 barn 0-22 år. 2005

	I alt	Antall barn 0-22 år	Årsverk per 1 000 barn 0-22 år
Hele landet	2 933,1	1 369 641	2,1
Region øst	663,9	331 343	2,0
Oslo	369,8	136 045	2,7
Region sør	585,9	264 965	2,2
Region vest	622,1	303 236	2,1
Region Midt + Trondheim	358,4	195 534	1,8
Region nord	333,4	138 518	2,4
Østfold	188,3	73 897	2,5
Akershus	285,0	155 540	1,8
Oslo	369,8	136 045	2,7
Hedmark	95,0	51 427	1,8
Oppland	95,6	50 479	1,9
Buskerud	149,0	70 215	2,1
Vestfold	140,9	64 713	2,2
Telemark	112,4	47 195	2,4
Aust-Agder	54,8	31 537	1,7
Vest-Agder	128,8	51 305	2,5
Rogaland	260,6	130 439	2,0
Hordaland	304,3	139 251	2,2
Sogn og Fjordane	57,2	33 546	1,7
Møre og Romsdal	128,7	74 503	1,7
Sør-Trøndelag	167,3	81 302	2,1
Nord-Trøndelag	62,4	39 729	1,6
Nordland	163,4	70 298	2,3
Troms Romsa	111,0	45 874	2,4
Finmark-Finnmárku	59,0	22 346	2,6